Sayısı 3 Kuruş

18 Ağustos 1941
PAZARTESİ
YIL: 24 * SAYI: 8477
İdare evi: Ankara C. Vakıt Yurdu
Telefon: İdare (24370), Yazı (21413)
Telg. İstanbul Vakıt—Posta kutusu: 46

VAKIT

5 Haziranden itibaren toplanacak kupon larm her 25 adedine mukabi "VAKIT OKUYUCULARI KÜTÜP HANESİ,, serisinden AŞK UĞRUNDA Romanının 3 büyük forması hediye edilecektir

74

Dün gece Kazlıçeşmede iki fabrika yandı

Sirayete meydan vermeden sabaha karşı ateşin önü alınabildi

Dün gece saat yirmi dördü otuz beş geçe Kazlıçeşmede Kirişhane sokağı 1 numarada M. Kemal ve şürekâsma ait Hidrofil pamuk fabrikasında yangın çıkmış, ateş aynı çatı altında bulunan Fuat ve şürekâsma ait mensucat ve iplik fabrikasına da sirayet etmiş ve iki fabrika tamamen yandıktan sonra ancak sabaha karşı ateşin önü alınmıştır.

Yapılan ilk tahkikatta bu iki fabrikanın da sigortalı olduğu anlaşılmış ve yangının fabrika dahilinde elektrik kontağından çıktığı tahmin olunmuştur. Zarar büyüktür.

İngiltere ve Sovyetler İRANA Yeni ve müşterek Bir nota verdiler

Londra, 17 (A.A.) — Röyter bildiriyor:

Salâhiyettar Londra mahfillerinden öğrenildiğine göre, İngiliz ve Sovyet hükûmetlerinin Tahrandaki mümessilleri, İran hükûmeti nezdinde yeni bir teşebbüste bulunmuşlar ve İranda bulunan Almanların fevkalâde fazla miktarda olması dolayısile iki hükûmetin hissettikleri endişe üzerine İran hükûmetinin nazarı dikkatini yeniden celbeylemişlerdir. İran hükûmeti, meselenin müstaceliyetini anlamıştır. Bunun içindir ki, İngiliz ve Sovyet hükûmetleri, halen mevcut vaziyete karşı koymak için fili tedbirlerin alınması tavsiyelerini tekrarlamışlardır.

Pars ajansı tekzip ediyor İranda bir suikast hazırlanmış değildir

Tahran, 18 (A.A.) — Pars Ajansı bildiriyor:

Son zamanlarda bazı yabancı gazeteler ve ajanslar, sivil ve askeri şahsiyetlerden mürekkep bir grupun, bazı yabancı ajanların yardımı ile, memleketteki statüku aleyhine bir suikast hazırlamış olduğu hakkında şayialar yaymışlardır. Bu şayialara göre bu suikast, Ağustos ortalarına doğru tatbik mevkiine konacaktır. Fakat plân, son günlerde meydana çıkarılmış, suikastçilerden bir kısmı tevkif olunarak gizlice idam edilmiş ve hâdisenin gizli tutulmasına çalışılmıştır.

"İran" gazetesi, bugünkü başmakalesinde, böyle bir hayali suikastin mevcudiyetini kâti surette yalanlamakta ve şöyle demektedir:

İranlılar arasında, hükûmetin prensiplerine bağlı olmıyan ve başkalarının fena niyetlerinin tatbik mevkiine konması için kendisini bir âlet yapacak bulunan bir tek kimse yoktur. Bu tahrikler, İranlıların birliği ve vatanperverliği üzerinde en ufak bir tesir hâsıl etmemektedir.

Pravdanın bir makalesi Hitler aleyhtarı cephe Genişledi

8 maddelik müşterek beyanname Vilson prensiplerine Benzememektedir

Moskova, 17 (A.A.) — Pravda gazetesi bilhassa şunları yazmaktadır:

Ruzvelt - Çörçil mülâkatı şüphesiz siyasi manası pek büyük olan bir hâdisedir. Bu mülâkat yalnız İngiliz - Amerikan işbirliğinin tevsi ve tarsin edildiğini değil Hit

(Devamı Sa. 4 sü. 3 de)

Suriyede esir alınan İngiliz er ve subayları Serbest bırakıldı

Kahire, 17 (A.A.) — Suriyedeki muhasemat esnasında Vişi kıtaları tarafından esir edilip bilâhire Toulona gönderilmiş olan 50 kadar İngiliz subay ve erbaş serbset bırakılmış ve bunlar Beyruta dönmüştür.

Kudüste general Dentz ile birlikte gözaltında tutulan bir miktar Vişi subayı, bu İngiliz subaylarına mukabil salıverilecektir. Fakat general Dentz ve Vişi yüksek subayları, miktarı 35 kadar tahmin olunan diğer İngiliz esirlerinin dönmesine kadar Kudüste kalacaklardır.

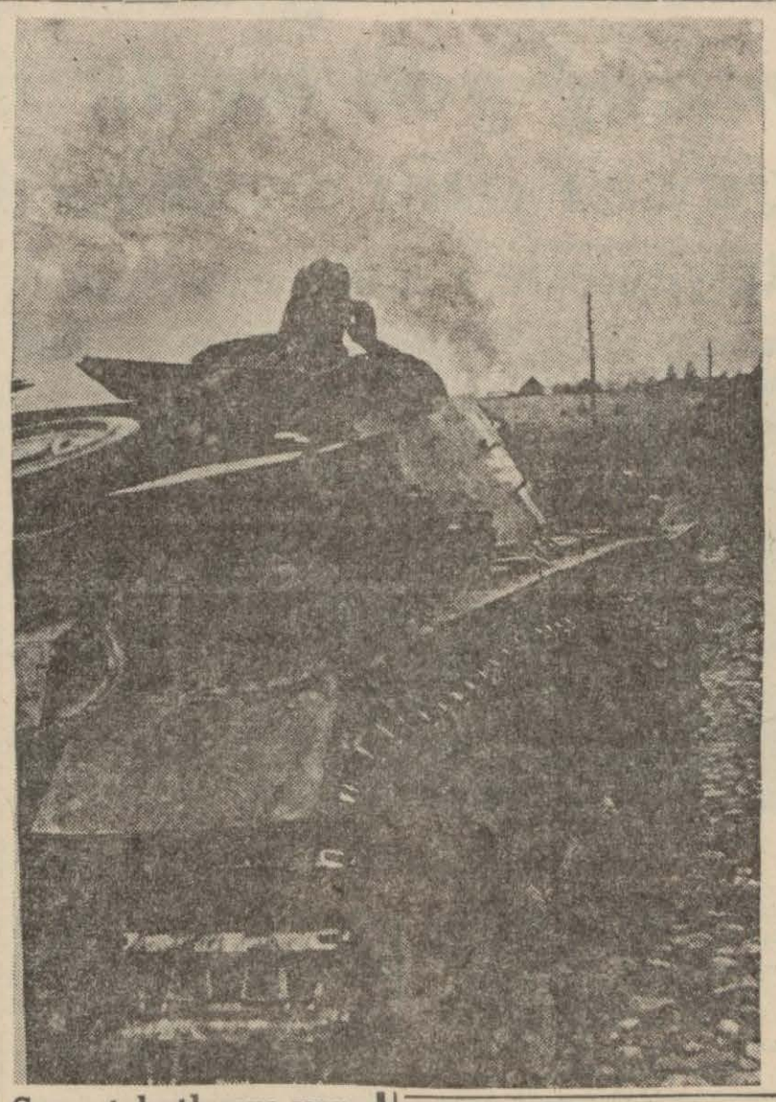

Sovyet hatlarını yarmak vazifesini alan ağır Alman tanklarından biri

Alman tebliği Nikolayef işgal olundu

Ricat etmekte olan mağlûp düşmanın inhilâli yaklaşıyor

Odesa bombalanıyor

Bir hafif kruvazör hasara uğradı

Berlin, 17 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Macar teşekkülleri ile işbirliği halinde hareket eden Alman kıtaları, cenubî Ukranyada büyük bir endüstri şehri ve aynı zamanda mühim bir deniz üssü olan Nikolayefi işgal etmişlerdir.

(Devamı Sa. 4 sü. 5 de)

Macaristanda Gepeu teşkilâtı tarafından Bir hapisane ateşe verildi Mahkûmlar diri diri yandı

Budapeşte, 17 (A.A.) — Ofi: Berdiçef hapisanesi Gepeu teşkilâtı tarafından yakılmıştır. Mahpusların hemen hepsi diri diri yanmıştır. Kurtulan mahpuslardan biri Macar askerî makamlarına bu hâdiseyi bildirmiştir.

Gepeu memurları kaçmadan evvel bütün mahpusları hücrelere sokmuşlar ve duvarlara petrol döktükten sonra binayı ateşe vermişlerdir. Alevlerin arasından geçmeğe muvaffak olan bazı mahpuslar hapishanenin methaline konmuş olan mitralyöz ateşile öldürülmüşlerdir.

Göbels'e göre İngiliz - Amerikan deklârasyonu insaniyet aklıselimine karşı Bir suikast imiş

(Yazısı 4 üncüde)

Moskovaya Üçüncü Taarruz hazırlıkları

Sovyet demiryolları kullanılamadığı için Almanlar

Cepheye kamyonlarla benzin taşıyorlar

Londra, 17 (A.A.) — Daily Telegraph, gazetesinin Stokholm muhabiri yazıyor:

Hitler Moskovayı her ne bahasına olursa olsun almağa karar vermiştir. Zanedildiğine göre Mareşal Von Bock Sovyet merkezine karşı üçüncü bir taarruz hazırlamaktadır. Hitlerin bu kararına sebep şudur: Moskova düşmezse Hitlerin gururu ve propogandasının yiyeceği darbe ciddî olacak ve bunu Alman milletine izah etkem mümkün olamıyacaktır.

Sovyet istihbarat bürosunun bildirdiğine göre, Alman hatlarının çok gerilerinde hummalı bir faaliyet muşahede edilmekte dir. Almanyada, Fransada ve merkezî avrupanın her yerinde bütün sarnıç kamyonları seferber edilmiştir. Bunlar alelacele

(Devamı Sa. 4 sü. 5 de)

Bir Alman generali Cephede öldü

Stokholm, 17 (A.A.) — Tass:

Salâhiyettar bir menbadan öğrenildiğine göre, Murmansk istikametinde cereyan eden bir muharebe esnasında Fin cephesindeki Alman orduları grupuna kumanda eden General Dieti ölmüştür.

Dün Yeşilköyde yeni bir GÖK OKULU AÇILDI

Millî Şefimizin oğlu Ömer kurdelâyı keserken...

Yazısı 2 inci sayfada

Ruzvelt

Gazeteciler toplantısında Beyanatta bulundu

Mülâkatın bütün safahatını anlatan Ruzvelt Sovyetlerin bütün kış Mukavemet edeceklerine emin

Rockland, 17 (A.A.) — Röyter Reisicumhur Ruzvelt'in yatı, dün mahallî saatle saat 15 e doğru limana girmiştir. Potomac'ın demir atması üzerine, derhal yatta bir gazeteciler koferansı toplanacağı bildirilmiştir.

(Devamı Sa. sü. 6 da)

Ruzvelt

Beynelmilel vaziyeti Kordel Hul ile görüştü

Vaşington, 17 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, Ruzvelt, Beyazsarayda Kordel Hul ile enternasyonal vaziyeti, bilhassa Fransa - Almanya münasebetlerini ve Uzak Şark buhranını görüşmüştür.

Pek muhtemel olarak 10 milyar dolarlık yeni bir icar ve lare kredisini müzakere etmek üzere, kongre liderleri, yarın Ruzvelt ile görüşeceklerdir.

İngiliz - Amerikan deklârasyonu hakkında Cörcil Nutuk söylıyecek

Londra, 17 (A.A.) — Zannedildiğine göre, İngiliz Başvekili Çörçil, yakında İngiliz - Amerikan deklârasyonu hakkında bir nutuk irad edecektir.

DÜNKÜ AT YARIŞLARI

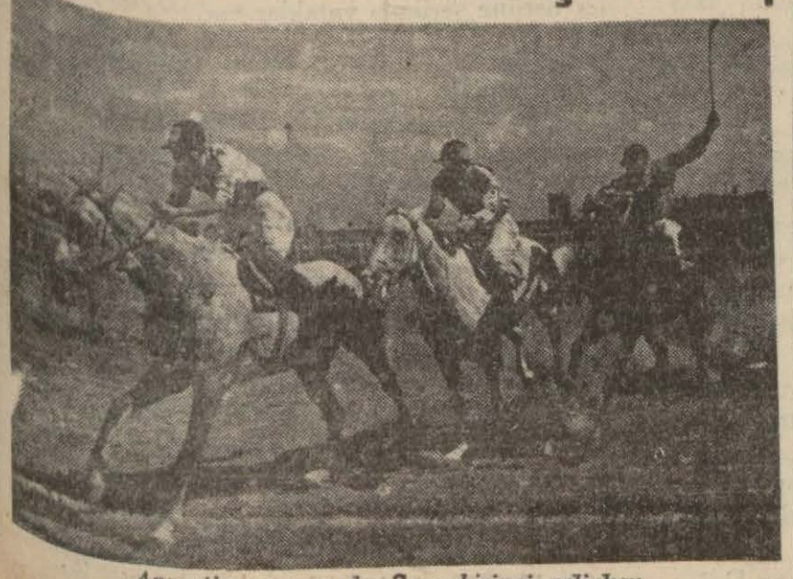

Ara atları yarışında Sava birinci gelirken

(Yazısı 5 incide)

Moskovada ingiliz-Sovyet Ticaret anlaşması imzalandı

İngiltere on milyon liralık kredi açıyor

Moskova, 17 (A.A.) — Bugün Moskovada bir İngiliz - Sovyet ticaret anlaşması imzalanmıştır.

Mosöova, 17 (A.A.) — İngiliz - Sovyet ticaret anlaşmasında bahis mevzuu olan 10 milyonluk İngiliz kredisi bitince, iki hükûmet, yeni bir kredi için müzakerelerde bulunacaklardır.

Moskova, 17 (A.A.) — Röyter:

Bugün burada imzalanan İngiliz - Sovyet ticaret anlaşması mucibince, İngiltere, Sovyetler Birliğine, yüzde 3 faizle beş sene için 10 milyon İngiliz liralık bir kredi açmaktadır.

BUGÜN Büyük ve heyecanlı Yeni bir Romana başladık:

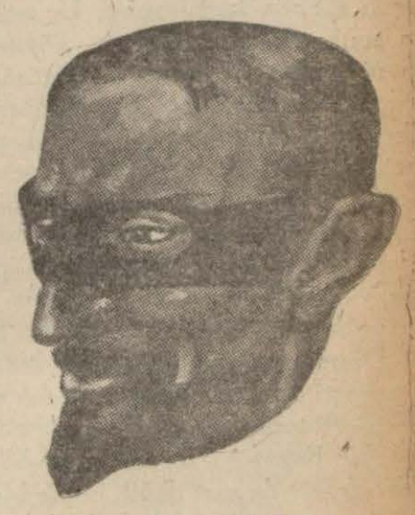

Bir casus öldürüldü

İngilizceden Çeviren: H. MÜNİR

Bugün 3 ncü Sayfamızda Okuyunuz

VAKIT'IN ANSİKLOPEDİSİ

Lord Baverbruk

İngiliz Başvekili Çörçil Amerikan Cumhurreisi Ruzveltle bir zırhlıda görüştü. Çörçilin maiyetinde mühimmat nazırı Lord Baverbruk da bulunuyordu. Bu mülâkattan sonra mühimmat nazırı Amerikaya gitti.

Bugün Çörçilden sonra İngiltere'nin en mühim şahsiyeti sayılan Baverbruk dünyanın en orijinal adamlarından birisidir.

Asıl adı Maks İtkin olan Baverbruk bir Protestan vaizinin altıncı oğludur. Babası dindar, fakat parasız bir adamdı. Mak çocukluğundan beri parayı çok sevmiş ve bu yüzden on yedi yaşında iken tahsili terketmiştir. Mektepten ayrılan delikanlı gazete muvezzilliği yaptı. Bir eczahanede ilâç şişeleri yıkadı, bir dikiş makinesi fabrikası hesabına elinde dolaştırarak yedek makine aksamı sattı, sigorta tellâllığı yaptı ve nihayet Banker Halifaksın yanına kâtip olarak yerleşti. Burada istidadını meydana koyan Baverbruk bir çok mühim işler başardı, sermaye topladı. Kanadada mühim sınai işlere girişti

1910 da İngiltereye geldi. Mebusluğa namzetliğini koydu. Hiç tanınmadığı halde seçildi. Londraya yerleşti. 1911 de Şövalye, 1916 da Baron oldu.

1914 harbi başlarken Baverbruk Fransadaki Kanada kuvvetlerinin irtibat subayı idi. 1917 de Deyli Ekspres gazetesini satın alarak gazeteciliğe başladı. Rakipleriyle çetin bir mücadeleye girişerek bir sene içerisinde gazetesinin tabı adedini 350.000 den iki buçuk milyona çıkardı. Ve yeni iki gazete kurdu.

1918 de yeni ihdas edilen istihbarat nazırlığının başına getirilerek kabineye girdi.

1929 da bütün müesseselerini oğluna bırakarak iş hayatından çekildi.

1939 harbi başladıktan sonra kurulan Çörçil kabinesinde hava imalât nazırlığını üzerine atıldı. Bütün tayyare fabrikalarını gezdi, her fabrikada iyi şeyi söyledi: "Bugün için tayyare istiyorum, yarın için değil. Sizden sistemli imalât bekliyorum, çok ve çabuk tayyare yapmanızı bekliyorum.,,

Baverbruk İngilterenin tayyare imalâtını altı ayda iki misline çıkardı. Hem de en müşkül şerait altında.

Bugün İngilterenin mühimmat nazırıdır.

Miraç Kandili

İSTANBUL MÜFTÜLÜĞÜNDEN :

20 Ağustos 941 Çarşamba günü Recep ayının yirmi altısına müsadif olmakla mezkûr Çarşamba akşamı (Perşembe Gecesi) Leylei Miraç olduğu ilân olunur.

Koyun otlatmak yüzünden kavga

Sarıyerde, Boru sokağında 13 numarada oturan İbrahimin karısı Necmiye Akyürek, dün kırda, Yenimahallede oturan balıkçı Şevketin karısı Saliha ile koyun otlatmak yüzünden kavgaya tutuşmuştur.

İki kadının kavgası şiddetli olmuş, neticede Saliha eline geçirdiği iri bir taş parçası ile Necmiyenin başını yarmış, yüzünü yaralamıştır.

Kanlar içinde kalan Necmiye, tedavi altın alınmış, suçlu kadın yakalanmıştır.

Memleketimizde havacılık faaliyeti

Nuri Demirağ gök okulu uçuş meydanı dün açıldı

Tayyare etüd atölyesinde nasıl çalışılıyor?

Türk ulusunun en mühim hedefi Türk yurdunun müdafaası, Türk tarihine her geçen yıllarda şerefli birer sahife kaydedilmesidir.

Tarihi tetkik edenler pekâlâ bilirler ki başta kurtuluş savaşı olduğu halde bütün tarih, Türkün namütenahi kahramanlıklarile doludur. Bu müdafaa içinde Türk ulusu, malını, canını her şeyini feda etmekten aslâ çekinmez. Türk ordusunun gün geçtikçe asri techizatla mücehhez bir hale getirilmesini hedef ittihaz eden cümhuriyet hükûmeti bu işde mühim başarılar kaydetmiştir. Son zamanlarda memleketimizde bilhassa vatan semalarının masuniyetini koruyacak, büyük kahramanlar yetiştirme savaşma dev adımlarile devam edilmektedir. Bu arada havacı gençler yetiştirildiği gibi, hava endüstrisine de yer verilmiş, bu endüstri için lâzım olan iptidaî malzeme memleket içinden temin edilmiştir.

Bu sahada vücude getirilen endüstri faaliyetine dün Yeşilköyde tesis edilen Nuri Demiağ Yeşilköy tamir atölyesi, hava stadyomu, Gök okulu da karışmış bulunuyor.

Bu münasebetle dün yüzlerce davetlinin iştirakile bu müesseselerin açılma töreni yapılmış ve Beşiktaştaki tayyare etüd atölyesinin çalışma durumu etrafında da davetlilere izahat verilmiştir.

Sabah saat 10 da, Nuri Demirağın Beşiktaştaki tayyare etüd atölyesinde büyük bir faaliyet var. Atölyeyi ziyaret eden davetlilere bu mühim müessesenin çalışma durumu izah ediliyor, salona dahil olduğumuz vakit de, tayyare levazımı imal eden yüzlerce işçinin büyük bir itina ile çalıştıklarını görüyoruz. Memlekete yarın büyük faydaları dokunacak olan bu müessesenin intizam ve mükemmeliyeti memleketimizin bu işe verdiği ehemmiyeti gösterecek en güzel nümunelerden biridir. Resim atölyesinde tayyareler ait inşa plânları yapıldığı gibi öndeki masada Divrikin imar plânı da göze çarpıyor.

Bu plân yarın Divrikin imar edilmiş en güzel bir mmeleket köşelerimizden olacağına iman veriyor.

Atölyenin bütün kısımları mühendis ve şefler tarafından davetliler birer birer gezdirildi, bilhassa atölyenin asrî techizatı nazarı dikkati çekiyordu.

Yeşilköye doğru

Hazırlanan hususi otomobillerle Yeşilköye doğru hareket ediyoruz. Az sonra Yeşilköy tamir atölyesi ve Gök okulu önündeyiz. Hazırlanan program mucibince İstiklâl Marşiyle merasime başlandı. Bilâhire mühendis Bay Kudret Mavitan bu müessesenin ehemmiyetini iza heden bir söylev verdi.

Gök lisesinin açılış merasiminde bulunanlar İstiklâl marşını dinlerken

Kudret Mavitan müessesenin kuruluşunu şöyle anlatıyor:

"— Şerefli huzurunuz, bugün Nuri Demirağ tayyare endüstrisinin Yeşilköy atölyesini açıyor. Bu kıymetli vesileden müstefit olarak, sizlere yaptığımız iş ve yürüdüğümüz hedef hakkında kısaca maruzatta bulunmak isterim :

Bugünün en ileri ve en lüzumlu hücum ve müdafaa vasıtası ise, tayyaredir. Vatan topraklarının bütünlüğü mefhumunda artık vatan semalarının masuniyeti de dahildir. Bu masuniyetin muhafaza ve müdafaası ise, büyük gayret ve fedakârlıklara lüzum göstermektedir. Milletçe havacılık sevgisi taşımak, asrın en kudretli silâhını, en iyi surette kullanacak kahramanları yetiştirmek ve bu silâhları ecdadımız gibi, kendi ülkemizde yapmak şarttır.

Havacılığı yaşatmak, inkişaf ettirmek, büyük bir kuvvet haline getirmek için, hükûmetimizin, hava endüstrisine verdiği ehemmiyet çok yerindedir. Her uçan gibi, her uçuşu seyreden de, tayyare ve motörlerin ülkemizde, kendi elimizle, kendi emeğimizle yapılmasını, daima istemiştir.

Cümhuriyetimizin çok verimli sınaî kalkınmasında, inşa edilen büyük fabrikalar arasında, bu mütavazı atölye, işte böyle bir düşüncenin eseridir. Bu atölye dünya hava endüstrisi mikyasında, milli endüstrimiz yanında, küçük görünür. Fakat fertlerin teşebbüsü ile emeği ile, bütün vardığı ile, milli havacılığın yükselmesine nasıl iştirak ettiğini gösteren, bir eser olmak bakımından, manası büyüktür.

Hava endüstrisi, memleketimizin bugünkü sınaî kapasitesine, en uygun bir sanayi şubesidir. Az bir malzeme ile inşa edilen tayyarenin, bütün bedeli, el emeğine verilmiktedir. Tayyare bedelinin ancak yüzde onikisini malzeme teşkil etmektedir. Tayyare fabrikalarının kurulmasına muktazi sermaye de, diğer sanayi şubelerine sarfedilecek sermayeden daha azdır. Hava sanayiimiz inkişaf edince evlerimizde bile bazı tayyare parçalarının yapılması mümkün olacaktır. Fabrikalarımızdaki genç işçilerimiz tayyare imalâtı üzerinde büyük bir dirayet ve istidat göstermektedirler.

Üç sene zarfında çok iyi işçilerimizin yetiştiğini iftiharla görmekteyiz.,,

Kudret Mavitanın sözlerinden sonra Milli Şef İnönünün mahdumları Ömer İnönü kurdeleyi kesek, okulu ve hangarı açtı.

Uçuşlar

Öğleden sonra da uçuşlara başlandı. Nuri Demirağın çocukları ve okul talebelerinin öğretmenleri Basri Alevin idaresinde yaptıkları uçuşlar, büyük bir muvaffakiyetle devam etti. Bilhassa, paraşütle erzak atma, plânör uçuşları davetlilerin takdirlerile karşılandı.

* * *

Yeşilköyde yapılan uçuş tecrübeleri, Beşiktaştaki atölye faaliyeti, bize Türk gençliğinin bu sahadaki muvaffakiyetini bir kere daha göstermiş oluyor.

Havacılık sahasına çok nafi olan emeklerinden dolayı Nuri Demirağı tebrik etmeyi bir borç bilirim.

Hasan Bedrettin Ülgen

VECİZELER

Yazan: M. CEMİL PEKYAHŞİ

* Muharipler hep şimdiki gibi yaşasalar bedbaht sayılırlardı.

* Yalovaya giden pintiler, verdikleri bilet parasının ıztırabile oradaki müzika ve dans seslerini matem nevhaları sanırlar.

Fransada Yahudiler

Yeniden takyitlere tâbi tutuluyor

Vişi, 17 (A.A.) — Ofi:

mumiyetle Cumartesi günleri akteden nazırlar meclisi dün toplanmamıştır. Meclisin gelecek hafta başında müzakerelere başlayıp başlamıyacağı malûm değildir. 15 Ağustos yortusu münasebetiyle Vişide siyasi faaliyet azalmıştır. Muhtelif Fransız dairelerinin mutad faaliyeti ağırlaşmıştır.

Dahili haberler sahasında alınan haberlere göre, 9—10 Ağustos gecesi Havraya yapılan suikast hakkında Vişide başlıyan tahkikat on kadar gencin tevkifile neticelenmiştir

Vişi civarında kâin Cusset taşocağından çalınmışolan bir kaç kilo infilâklı madde müsadere edilmiştir. İnfilâkın bazı maddi hasara sebebiyet verdiği fakat insanca zayiat olmadığı hatırlatılmaktadır.

Diğer cihetten Montelimarda infilâklı bomba ile öldürülen Mar Dormoy meselesi hakkında milli emniyet servisleri tarafından yapılan tahkikat devam etmektedir. Mühim bir iz üstünde bulunulmaktadır.

Nisde bir bavulun içinde taşıdıkları bombanın infilâkile vücutları delik deşik olan iki erkek ile bir kadın hakkında yapılan tahkikat Montelimar zabıtasına tevdi edilmiştir Tahkikat derinleştirilmektedir.

Yüksek komiserlik Yahudiler için memnu olan meselelere dair metinlere kati şekillerini vermektedir. Yahudilerin doktorluk mesleğine kabul ve değişik olan iki erkek ile bir kadın hakkındaki kararname yakında inaşar edecektir

Bu kararnameye göre Yahudi hekimlerin miktarı her etibba odasının defterinde mukayyed Yahudiden gayri doktorların miktarını geçmiyecektir. Bir etibba odası tarafından hazırlanan defterde yazılı bulunacak Yahudi doktor miktarı hiç bir veçhile 25 Haziran 1940 tarihinde bu odanın mıntakasında isimleri doktorlar listesinde yazılı bulunan Yahudi doktorların miktarını geçmiyecektir. Eski muharip olan Yahudi doktorlar için istisnai bir kayıt konmuştur.

Yahudi meselelerinin tetkikine memur yüksek komiser Xavier Vallon Yahudi meselesinin şimali Afrikadaki vaziyetini mahallinde tetkik etmek üzere şimdi Cezayirde bulunmaktadır. Filhakika Cezayirde asırlardanberi yerleşmiş bir çok Yahudi cemaatı vardır. Bunların âkıbeti hakkında verilecek karar hususi bir tetkike tâbi tutulmaktadır.

Fasa gitmek üzere

İspanyadan Alman askeri geçmedi

Madrit, 17 (A.A.) — Fasa gitmek üzere Alman tümenlerinin İspanyol topraklarından ve denizlerinden geçtiği haberlerini hariciye nezareti siyasî kalem müdürü Sandoval, gazeteciler toplantısında tekzip etmiştir.

Cenubi Afrika başvekili

Mareşal Smuts Kahire yolunda

Mareşal Orta Şark kumandanı ile görüşecek

Pretoria, 17 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, cenubi Afrika başvekili mareşal Smuts orta şarktaki cenubî Afrika kuvvetlerini teftiş etmek ve orta şark İngiliz ordusunun başkumandanı general Auchinleck ile görüşmek üzere 10 ağustosta Kahireye hareket etmiştir.

Bu, Mareşal Smuts'un şimali Afrikadaki cenubî Afrika kuvvetlerine yaptığı üçüncü ziyaretidir.

İngiliz Tayyareleri Fransayı bombaladı

Londra, 17 (A.A.) — B.B.C. İngiliz hava nezaretinin resmi tebliği:

Bienheim tayyareleri, dün Fransada Sent - Omer hava meydanile münakale hatlarını bombardıman etmişlerdir. Zayiatımız 4 tayyaredir. Buna mukabil 19 Alman tayyaresi tahrip edilmiştir.

Uçan kaleler dün saban Brest limanlarını bombardıman etmiştir. Bu kale avdet ederken yedi düşman tayyaresile murabeye tutuşmuştur. Mukabeten bazı zayiata uğramakla beraber, tayyareyi salimen geri getirmeğe muvaffak olmuşlardır.

ALMANYAYA YAPILAN TAARRUZLAR

Londra, 17 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

Cumartesiyi pazara bağlıyan gece zarfında havanın fena olmasınarağmen imparatorluk hava kuvvetlerine mensup müteaddit bombardıman tayyareleri Rhur ve Rhur mıntakalarında muhtelif Alman askerî hedeflerini bombalamışlardır.

Tayyarelerimiz taarruzlarını Kolonva, Dnsseldoz ve Drüsbur şehirleri üzerine teksif etmişlerdir. Bu şehirler şiddetle bombalanmışlardır. Bombardıman tayyarelerimizden birisi bir Alman savaştayyaresi düşürmüştür.

Bundan başka tayyarelerimiz Ostande ve Roterdam limanlarındaki dokları bombardıman etmişlerdir. 10 tayyaremiz üssüne dönememiştir.

Dö Gol - Vişi anlaşamazlığı

Vişi, 17 (A.A.) — Ofi:

Fransız hükûmeti, Akkâda İngiliz tarafından kabul ve teahhüt edilen ahkâmın açıkça ihlâl edilmiş bulunmasını protesto etmiştir.

Filhakika, General Catraux Vişi hükûmetine sadık kalan şarktaki Fransız askerlerinin anavatana iltihakları için Akkâda yapılan anlaşmaya riayet edileceğine işaret etmekle beraber bunları kendi emri altına almakta bulunduğunu da İngiliz radyosu 16 neşredilen bir mesajla bildirmiştir.

Dö Gol taraftarı olan General Catraux şimdi Vişiye sadık kalan Fransız askerlerini kendi yanında mevkie almağa icbar etmektedir

Tefrika numarası: 46

Edebî Roman İMRALI

Yazan: REFİK AHMET SEVENGİL

Ahmet Dündar şoföre biraz daha beklemesini söyledi. Genç kadın ve genç erkek, ilk defa sokakta yanyana yürüyorlardı. İlk anlaşmaları İstanbulda hastanede olmuştu; hastanede aynı koğuşta, aynı koridorda, aynı çatı altında karşılaştılar. Üç aylık fasılalardan sonra da işte Pınarcık köyünde bulup mektebin öğretmen ikametgâhı olarak ayrılmış olan kısmında iç varlıklarının dolu, taşkın ve hareketli olmasına rağmen dış hareketlerinde derin bir ciddiyet ve resmiyete oturup konuştular. İlk defa birlikte sokakta bulunuyorlar. Güzel bir kadın, genç ve yakışıklı bir erkek köy dekoru içinde yanyana yürürken sayfiyeye çıkmış yeni evli karı ve kocaya benziyorlardı. Bu fikir, Ahmet Dündarın zihninden yeni bir ışık gibi gelip geçti. Ahmet Dündar o kimselerdendir ki derli toplu, mazbut, muntazam ve kıymetli bir hayat içinde rahat edebilir. İstanbulda olması da şart değil, böyle bir kadınla İdüktan sonra Anadoluda herhangi bir kasabada da olabilir, bir hastane hekimliği, bir muayenehane, iyi kötü bir iş, sonra akşam eve gelince bütün yorgunluklarını, üzüntülerini, hüsranlarını dindirecek sıcak ve samimî bir aile köşesi. Sade iki kişilik, karı koca'dan ibaret iki kişilik bir aile. Selma Tumrul gibi bir kadın. Manevî varlığının sıcak ve hükûn verici havasını evin içine yaymış Selma Tumrul gibi bir kadın; bu "gibi" de fazla. İşte bizzat Selma Tumrul. Niçin olmasın?

Kaplıca yolunda rastgeldikleri kimseler genç kadına selâm veriyorlar ve yanındaki yabancıyı dikkatle süzüyorlardı. Kaplıcada kasketinin güneşliğini yana çevirmiş, top sakallı, ceketsiz, kravatsız, belinde bir karış genişliğinde kuşak sarılı, şişmanca, güleç çehreli bir adam binanın önündeki düzlüğe bir iskemle atmış oturuyordu.

— Ooo... Buyurun, hocânım !

Diyerek ayağa kalktı:

— Safa geldiniz, safalar getirdiniz... Hangi rüzgâr sizi buralara attı?.. Durun, içerden iskemle getireyim... Yoksa içeriye mi girip otursunuz?

— Sahi, Hacı Aağa, ben size dargındım, buraya da gelmezdim ama dua edin doktor beye... Lâzım oldu da geldik ..

Kaplıcanın sahibi, müdürü, filân gibi bir şey olduğu anlaşılan adam "doktor" lâfını işidince büsbütün telâşlandı:

— Canım, hocânımcığım, bir hata işledikse kusura bakmayın; doktor bey sıhhiye müfettişi mi?.. Beyim, ne emriniz varsa yaparız... Daha geçende de müfettişler gelip baktı idi... Suyumuz hâsiyetlidir, örtülerin, peştemalların, odaların temizliğine de çok dikkat ediyoruz.

Ahmet Dündar:

— Ben doktorum ama müfettiş falan değilim; dedi, kaplıcanızın medhini işittim, birkaç gün kalmak için geldim. Boş odanız var mı?

Şişman adamın yüzü eski güleç ve neşeli halini aldı:

— Ha... o başka... dedi; var, boş yerimiz var, gelin içeriye de göstereyim... İki odamız var, biri arkada dağa, ağaçlığa bakıyor; birisi de ön tarafta işte bu ovaya bakıyor... Hangisini münasip görürseniz hazırlatalım. Madem bizim hocânımla beraber geldiniz; tabiî, artık elimizden geleni yapacağız...

Ovaya bakan oda beğenildi; Ahmet Dündar çantasını buraya bıraktıktan sonra kendilerile beraber oraya kadar gelmiş olan şoförle hesap gördü arabayı vasdı. Ahmet Dündar, Selma Tumrul ve Hacı ağa kaplıcayı gezmeğe başladılar.

Köy ismini bu kaplıcadan alıyor. Dağın yamacında küçük bir pınar; fakat buradan çıkan kükürtlü sıcak sudur. Civarda da yine kükürtlü sıcak çamur var. Köylüler gelip o bataklığa girerler, bütün hastalıklarını orada bıraktıklarına inanarak çıkarlar, üstlerine aynı sıcak sudan dökünerek giderler. Simdi Hacı ağanın işlettiği havuzlu hamam pek eskidenberi kaplıca olarak kullanılmıştır. Alt katı taş, üst katı ahşap olmak üzere iki katlı bir bina. Havuzun üstü sade çatı ile örtülü, yan tarafta ilk kat parası az müşterilere mahsus koğuş gibi bir yer. Burada yerden ancak bir karış yükseklikte tahtadan sedirler üstüne serilmiş yataklar var.

Bir tarafta kahve ocağı; taşlık, kaplıcanın önündeki düzlüğe çıkan han kapısı gibi büyük ahşap kapı. Üst katta ayrı ayrı odalar var. Kimi tek yataklı, kimi çift yataklı; fakat tek yataklıların da, çift yataklıların da büyüklükleri bir. Vapur kamarasına benzeyen tek pencereli göz göz delikler. Hattâ bazıları biribirlerinden ince tahta duvarla ayrılmış. Belli ki eskiden burası da şöylece büyük bir koğuş halinde iken Hacı ağa yeni müsterilerin bir arada yatmaktan hoşlanmadıklarını, ayrı ayrı odalar istediklerini anlayınca kaplıcada ıslahat yapmış.

— Buraya para döktük... diyor, avuç dolusu para... Ayrı ayrı odalar yaptırdık, kaplıcanın içini dışını badana ettirdik... İstanbuldan demir karyola bile getirttik bu yukarı odalar için... **(Devamı var)**

Politika:

Mücrime hasta muamelesi yapan rejim

Ceza ve tevkif evleri nizamnamesi meriyete girmiştir. Bu nizamnamenin ruhu hapis ve tevkif edilen vatandaş hakkında cemiyetin telâkkisini ortaya çıkarmak bakımından dikkate lâyıktır. Cezanın içtimai vicdanın hiddetini ifade eden şiddetli bir aksülâmel addedildiği devirlerde mücrim veyahut mücrim sayılanlar içtimai vicdanın tel'inlerine lâyık görülür; şiddetli bir kinin tesir altında bırakılırdı.

Hâlâ kanunların tayin ettiği cezaların bir çoğu bu şiddetli aksülâmelin ifadesinden başka bir şey değildir.

Cezayı beşeriyet henüz hiç bir yerde tamamen aksülâmel mahiyetinden kurtaramamıştır. Her yerde az çok ceza cemiyetin hiddetini, kinini ifade etmektedir. Fakat bu aksülâmeli mümkün olduğu kadar ciddiyetle, soğukkanlılıkla mütalea imkânını bulan yerler de vardır. Bu memleketlerde cürüm ve ceza müsbet usullerle tıpkı mekanik, tıpkı fizik kaideleri gibi istidlâllere tabi tutulmakta, bir ilim mevzuu gibi sinirden, ihtirastan, heyecandan âzade olarak mütalea olunmaktadır.

Cemiyetin âmme vicdanile sıkı bir surette temasta olan; aksülâmelini doğrudan doğruya izhar eden cürümleri bile soğukkanlılıkla tetkik imkânını bulması beşeri fikrin hissiyata, heyecane galebesi demektir. Beşerin içtimai tekâmülünü biraz da bu noktalarda aramak lâzımdır.

Türkiyede ceza hukuku gitgide aksülâmel olmaktan çıkmakta ve cürmü bir maraz şeklinde mütalea etmektedir. Bunu böyle telâkki ettiğini isbat eden bir çok misaller vardır. En mühimi İmralı tecrübesidir. Bu defa da çocuklar için açılacak ıslahhaneler ve hapisanelerin mahiyetj de bu telâkkinin ne kadar ilerlemiş olduğunu göstermektedir.

Cürmü içtimai bir maraz addedince bunu tedavi için artık heyecana, kine, hiddete değil başka çarelere baş vurmak lâzımdır. Hasta olan bir vatandaşa yapılan tedaviye benzer bir tedavi tarzını hapisanelere tatbik etmek gerektir. Türkiye Cümhuriyti cürmü böyle anladığı için hapisaneleri ıslah etmeye, onlarda beşeri bsleri takviye ederek vatandaşı cürüm hastalığından kurtarmaya, ruhunu temizlemeye, beşeriyete hizmet edecek bir hale sokmaya çalışmaktadır.

Bilhassa çocuk mücrimler hakkında bu noktanın daha ziyade ehemmiyetle nazarı itibara alınmaya değer tarafları vardır. Çocuk mücrimler hakkında alınan tedbirlerin bir zihniyet ifade etmek itibarile işaret ettiği tekâmül merhalesi bizi memnun etmelidir.

Mücrim vatandaş cemiyetin kinine, nefrete lâyık bir bedbaht telâkki edileceğine bir hasta addolunarak, şefkate, tedaviye muhtaç sayılması elbete ki bir tekâmül merhalesidir.

SADRİ ERTEM

Soruyorlar. Cevap veriyoruz :

Yedek subaylığa teşvik

Millî Müdafaa Vekili, yedek subay kadrosunu genişlettirmek maksadiyle iyi bir kararın tatbikine geçti: Er olarak askerlik etmiş olanlardan, sonra lise tahsili yapanlar varsa, bunları Yedek Subay yetişmek üzere tekrar orduya kabul ediyor. Bir okuyucumuz, bu kararın daha verimli olması için şunu soruyor:

"Devlet dairelerinde veya müesseselerde memur iken silâh altına alınan yedek subaylara bu hizmetlerinden aldıkları maaşlar tam olarak verildiği halde Milli Müdafaa Vekilinin verdiği karara göre Yedek Subay okuluna gidenler, maaşlarının ancak üçte birini alıyorlar. Bunlara da ötekiler gibi tam maaş vermek, yedek subay yetişmek için yapılması muhtemel müracaatleri çoğaltmaz mı?,,

İkinci vaziyette yedek subaylığa ihtiyariyle geçmek gibi esaslı bir fark olduğu meydandadır. Fakat madem ki millî müdafaanın maksadı, yedek subay sayısını çoğaltmaktır, bu okuyucumuzun işaret ettiği tedbiri almak, bu müracaatleri artırmağa saik olacağında şüphe yoktur.

ŞEHİR HABERLERİ

Şekil değiştirerek işliyen otomobiller hakkında
Vilâyet tahkikata başladı

Hususî otomobillerin işlemeleri koordinasyon karariyle menedilmiştir. Fakat son zamanlarda bir çok hususî otomobil sahipleri, otomobillerinin arka tarafına bir sandık koymak veya arka camlarını parlak bir plâka ile kaplamak suretiyle kamyonet şekline sokmakta ve serbest serbest kullanmaktadırlar.

Vilâyet, bu husustaki şikâyetler üzerine tahkikata başlamıştır. Bu gibi sözde kamyonetler işlemekten tekrar menedileceği gibi, yeniden kılık değiştirecek olanlara da müsaade edilmiyecektir.

Bazı taksi şoförleri bu hususta şöyle demektedirler:

Son zamanlarda İstanbulda bir hayli kamyonet peyda oldu, Bizim bildiğimiz kamyonetler pirinç çuvalı, gazoz yahut bira şişesi veya herhangi bir eşya taşır. Fakat bu hususî otomobil bozması, kamyonetler sadece insan hem de, çık ve kibar insanları taşırlar. Bilhassa Florya ve Boğaziçi tarafına işleyen bu kamyonetlerin arkalarına ilâve edilen sandıklarda da mayo peştemal ve deniz topu gibi plâj eşyası taşımaktadır.

Bir çok kimselerin nazarı dikkatini celbeden bu mesele üzerine biz de bu gibi hususî otomobillerin numaralarını kaydetmiye başladık. Tesbit etiğimiz numaraları istenildiği zaman alâkadar makamlara bildireceğiz.

Börekçilere verilecek un
İşinde bir yolsuzluk olup olmadığı tetkik ediliyor

Bazı simitçi ve börekçilerin bu esnafa yapılan un tevziatından yaptıkları şikâyet üzerine toprak mahsulleri ofisi müdürü, belediye iktisat müdürü, mıntaka ticaret müdürlüğü namına esnaf cemiyetleri mürakıbı, fırıncılar cemiyeti reisi ve simitçilerle börekçilerin mümessillerinden mürekkep komisyonun yaptığı toplantı neticesinde bundan sonra simitçi ve börekçilere yapılacak un tevziatının mıntaka ticaret müdürlüğü esnaf murakabe bürosunun kontrolü altında yapılması tekarrür etmiştir.

Mıntaka ticaret müdürlüğünün gösterdiği lüzum üzerine esnaf cemiyetleri mürakibi Ferit Cemal simitçi ve börekçilere yapılan un tevziatını tetkik etmiştir.

Bu tetkikat neticesinde aynı simitçi veya börekçiye muhtelif şekillerle bir kaç parti un verildiği tesbit olunmuştur. Çünkü börekçi ve simitçi esnafı fırını olan, evlerde çalışanlar ile bir kooperatife merbut olmak üzere üç kısma ayrılmakta ve bulundukları vaziyetlere göre ayrı ayrı şekillerde un almaktadırlar. İşte bu arada bazı esnaf mükerreren un almış bunun bir karışıklıktan mı doğduğu yoksa işte bir yolsuzluk mu bulunduğu tetkik olunmaktadır.

Aydının bir köyünde Define çıktı

Aydın, 16 (Hususi muhabirimizden) — Kamer köyü civarında geçen sene yapılan hafriyatta Truvalılar devrine ait olduğu zannedilen bir mezar içinde bir altın taç, bir bilezik ve bir de küpe çıkmıştı. Hafriyata nihayet verildikten bir sene sonra yani bir kaç gün evvel Süller köyünden Ahmet, Mehmet, Abdullah ve Hasan isimli dört köylü hükûmete müracaat ederk hafriyat yerinde bir define bulunduğunu bildirmişler ve arama yapabilmek için ruhsatiye istemişlerdir. Kendilerine ruhsatiye verilmiş ev bu dört köylü aramaya başlamışlardır. Arama müsbet netice vermiş ve evvelâ bir kaç ufak heykel, bir çok çanak çömlekten sonra nihayet bir mezar meydana çıkmıştır. Mezarın içi kumla doluydu. Bu kumlar arasında parçalanmış bir altın taç, bir tek küpe, kaba yapılı bir çok kolye taşı bulunmuştur.

Hafriyat, sürveyyan olarak tayin edilen muallim Arif Kutlunun nezaretinde devam etmektedir. Yeni bir şey çıkarsa ayrıca bildireceğim.

Kadın çorapları fiyatı yükseliyor
Halen piyasada mevcut yok gibi

Son zamanlarda kadın çoraplarındaki fiyat yükselmesi pek süratli bir şekil almıştır. Harpten evvel nihayet 150 kuruşa satılan en ince kadın çorapları şimdi 300 — 350 kuruşa yükselmiştir. Kadınların en ziyade aradığı maruf yerli markalar piyasadan tamamen çekilmiştir. Fakat bunlardan ellerinde stok bulunduranların el altından ve fâhiş fiyatlarla sattıkları bilinmektedir.

Halen piyasada halis ipek kadın çorabı mevcudu yok gibidir. Halis ipek çoraplar muayyen ve fabrikaları bulunan veya fabrikalarla mukaveleli bulunan firmaların elinde toplanmıştır. Suni ipek, Viskos kadın çorabı imalâtı devam etmektedir. Çorap fabrikatörleri hariçten gayet az iplik gelmesinden dolayı müşkül vaziyete düşmüşlerdir. Bunun için imalât ağır ilerlemektedir. Fakat fabrikaların imal ettiği çorapların satıcıların eline geçer geçmez erimesi, bayanların bu en lüzumlu mataa karşı fazla haris davranmaları kadar ticarethanelerin malları gizlemelerine atfedilmektedir.

Yerli suni ipekten kadın çorabı imal işi bir kısım fabrikaları esaslı surette meşgul etmekte ve tecrübeler yapılmaktadır.

Kadın kavgası

Sarıyerde oturan İbrahim kızı 47 yaşında Necmiye polise müracaat ederek Yenimahallede Mıştanlık sokağında oturan balıkçı Şevketin karısı Saliha tarafından taşla ağır surette yaralandığını iddia etmiştir.

Saliha yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Araba Çarptı

Yedikulede Hacıpirî sokağında 8 numarada oturan Ali Nazmi Ertokun idaresindeki yol arabası Lâleliden geçerken Rıza Kut adında bir çocuğa çarparak yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış arabacı da yakalanmıştır.

Motörün manivelâsile
Ağır surette yaralandı

Fener iskelesine bağlı bulunan Tayyarı bahrî adlı motörün makinisti İnebolulu Süreyya motörün makinesini tecrübe yaparken manivelâ ayağına çarparak ağır surette yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır. Polisçe tahkikata devam edilmektedir.

Görüp düşündükçe:

Gurbet ve seyahat

Vatan içinde gurbet olmaz. Bunu bilir ve eskidenberi vilâyet değiştirenlerin:

— Gurbete çıkıyoruz!

Demelerine tutulurum. Siyasi sınırların yabancısı olabiliriz. Fakat bu yabancılık, toprağın üstünde, dağların renginde ve evlerin şeklinde kalır. Bayrak, üniforma, bir polis miğferinin parıltısı, apoletlerde çakan bir yıldız ve nihayet şuurla birlikte ruha kadar inen, canevine hitap eden dil, en büyük âşinalardır. İçimizden yabancılık duygusunu, biraz öksüzlüğe benziyen ıztırap sızısını alıp götürür.

Fakat ne olursa olsun, "ayrılık" ta kuvvetli bir acılık var. Bir vagon penceresinde, mesafelerin küçültüp erittiği bir yüz, uçan bir mendil, ıslak kirpik oyaları, bize bunu şiddetle hissettiriyor.

Dün, Haydarpaşadan içimde bu türlü duygularla döndüm. Yolcularımızı geçirmeğe gitmiştik. Kendisini, kızının kucağından oğlunun kucağına geçirecek olan bu yolculukta elbette ki acı hiçbir şey yoktu. Fakat, lokomotif, yükü [illegible] tartan bir hamal gibi vagonları sarsınca, hırçın bir düdük sesi çıkardı. Bu sesin akordu hep aynı perdededir. Toros ekspresi, dönüşte de istasyona girerken, yine böyle ötece[k] Ama öyle tahmin ediyorum, o zaman biz, bu sesi hiç de h[...] çın bulmıyacağız. Onda belki [...] müjde ahengi bile sezeceğiz.

Gurbet fikri, galiba, biraz [...] ayrılışın acılığından çıkıyor. V[a]gonlar, ağır ağır süzülürke[n] dikkat ettim, hem gözler da[ha] iyi görmek için "haddinden zi[yade] de açılmağa çalışıyor, hem [...] kirpikler biribirine sık sık vur[u]yor. Göz aklarında ince kırm[ızı] çizgilerin ağı kuruluyor ve dal[da] meyva nasıl zamanla kabar[ıp] büyürse, yaş damlaları da öy[le]ce olgunlaşa olgunlaşa kabar[ıp] büyüyor.

Giden, mutlaka, kaybeden[in] gönlünde bir boşluk bırakma[k]ta. Ayrılışta, ölüme benziyen [...] hal sezenlerin galiba hakkı va[r] Yalnız bu acıda bereket imk[ân]sızlığın yeisi yok. Gönül sızl[ar]ken kafa:

— Yine gelecek, yine gelece[k]

Diye avutuyor. Zaten böyle [ol]masaydı, seyahat, felâket sa[yı]lırdı ve dünyada ne vapur[lar] icat edilir, ne dağlar deliner[ek] tüneller yapılır, ne de istasy[on] binaları kurulurdu.

Büyük keşifleri, muazzam [...]luşları bazan ne kadar küçük, miniminicik avunmalar besliy[or]

HAKKI SÜHA GEZG[İN]

GÜNDEN GÜNE

LİSTE

Dünyada "devlet" den daha itibarlı bir şey olmadığı gibi, "sıhhat,, den büyük de devlet yoktur. Bunu bir hükümdar söylemiş... Biz de diyebiliriz ki, sıhhatte olan bir insan için, "Yemek listesi" nden daha cazip bir şey yoktur. Çünkü insan iştahının her türlü oynaklığına cevap veren, bilhassa büyük, zevk sahibi, hayali geniş ve eli usta aşçılar kullanan lokantaların yemek listeleridir.

Alaturka yemekler arasında bir patlıcanı ele alalım: Onun "oturtma" sı vardır; "silkme,, si vardır. "Kızartma,, sı vardır. "Dolma,, sı vardır. "Bayıldı,, sı, "karnıyarığı", "salata,, sı, "turşu,, su hattâ "tatlısı,, vardır. Nasrettin Hocayı çıldırtacak derecede becerikli, sokulgan bir sebze olan o gıcır gıcır, kadife yüzlü nimeti pirinç pilâvının içinde gördüğümüz vakidir. İhtimal çorbası, hoşafı ve belki helvası da olabilir ama, çok şükür "tabâhat,, o kadar ileri gitmemiştir.

İstanbul lokantalarının yemek listelerinde en hoşa giden cihet, milliyet cereyanının her noktaya nüfuz ederek, yemek isimlerinin de mutlaka türkçe ayzılmasıdır.. Gerçi şimdi de, bir tarafı fransızca veya başka bir dilde, diğer tarafı türkçe yazılmış y[e]mek listesi bulunduran lokant[a]lara tesadüf etmiyor değiliz. F[a]kat bunu, türkçe bilmiyen ec[ne]bi misafirlerimize bir kolay[lık] telâkkj ederek tenkitten vazg[e]çelim... Ya eski hal devam ets[ey]di;... o ski hal ile birlikte, "A[v]rupalılık taslama züppeliği,, [...] devam edeceğine şüphe olma[dı]ğına göre, bir tatlı su frengi[si] lokantasına girip de, lisan [bil]mediğiniz halde fransızca lis[te]den gelişi güzel bir karalt[ıya] parmağınızla gösterip önün[üze] geleni, utançla yemeğe mahk[ûm] kalsaydınız ne olurdu?... "Ma[h]kûm kalsaydınız,, diyrum. Çü[n]kü bu, bir mahkûmiyettir. [Bil]mediğiniz halde sormak lâzım [ge]lirken, sormaktan utanırdı[nız] Çünkü cahilliğinize verirlerdi [...] cahillik, züppeliğin en büyük [...]arı olduğu halde, itirafı bir [...]surdur.

Şimdi oh, ne alâ... Bir "dö[ner] kes!,, derim, keser. Bir "iç pi[la]vı getir!,, derim, getirir... [...] kutusu gibi bir kavun, kehri[bar] gibi bir salkım buzlu üzüm, [...]ruplu bir mahallebi veya Sili[vri] yoğurdu ile ne güzel anlaşırı[m] Frenk yemeği de istersem, k[en]di lisanımca yazılmış listesin[den] seçer, getirtir, zevkime göre [...]rim...

Adamın biri bir memleke[tin] büyücek bir otelin lokantas[ına] girer. O memleketin dilini [bil]mezmiş... Fakat bilmediğini [...] açığa vurmamak için, aşağı [...]karı 50 muhtelif yemek ismi [ya]zılı bulunan listenin üst tara[fın]daki isimlerden birinin üzer[ine] parmağını kondurur ve gars[on]dan ister..

İstediği yemek "çorba,, im[iş] içer. Ve listenin ikinci kısm[ına] geçer. Oradan da bir şey işa[ret] eder, Fakat gene "çorba,, [gel]mez mi!?.. Her halde bund[an] sonraki başka bir yemek ola[cak] ümidiyle, biraz aşağıki kısmı[nda] bir şeye parmağını dokundur[ur] İnanmazsınız; yine "çorba,, [ge]lir.. Onun az aşağısındaki "çorba,, değil mi imiş!.. Böyle biçare adam, zorla, dokuz ta[bak] çorba içer.

Bu vaziyette sert, kızar[tma] bir şey, meselâ bir biftek yem[ek] için can atarmış... Usulü de[ğiş]tirmek istemiş ve yemek lis[te]sinin, bu sefer, en sonunda [gö]rülen isme parmağını dayan[arak] garsondan istemiş.

Ne gelse beğenirsiniz?

Bilemiyorsunuz değil mi?

Her halde, tekrar "çorba" [gel]diğini zannetmezsiniz.

Hayır... "çorba,, gelmemiş! Listenin en son, yerindeki is[me] işaret edildiğini gören garson, istifini bozmadan, müşteriye [...] miktar "kürdan" getirir.

HİKMET MÜNİ[R]

Okuyucularımdan Soğan[lık] mahallesinde N. Cansever'e:

Dileğiniz hakkında bir y[azı] bugünkü gazetemizde intişar [et]mektedir.

H. M.

BİR CASUS ÖLDÜRÜLDÜ
Büyük, heyecanlı zabıta ve Casusluk Romanı

İNGİLİZCEDEN ÇEVİREN: H. MÜNİR

Eski polis müfettişi Çaney ile hususî polis hafiyeliği" müessesesini açtığımız zamandanberi halkın ve gazetelerin en çok dikkatini çekmiş, en çok neşriyat yapılmış olan vaka, "Niderdeyl esrarı" dediğimiz hâdisedir. Bu hâdisenin bu kadar gürültü yapması tabiî idi. Çünkü gayet iyi tasarlanmış büyük entrikalarla dolu olan hâdise içinde, müthiş bir para elde etmek gayesile kanlı bir cinayet de işlenmişti. Hem öyle bir cinayet ki, en küçük bir iz bile bırakılmamıştı. Bu cinayetin faillerini meydana çıkarmak, mesleğimizin en güç vazifelerinden birini teşkil etti. Ve bütün hâdise, henüz bugün vukua gelmiş gibi tamamen hatırımdadır. Çünkü, hayatımda karşılaştığım esrarın en düğümlüsü olmak itibarile şahsım üzerinde büyük bir tesir bırakmıştır.

1930 senesi teşrinievvelinin 6 ıncı pazartesi günü bir kadın bana telefon etti.

İlk olarak iki şey dikkatimi celbetmişti. Bu ses, bir genç kadının sesi idi. Ve telâşlı bir sesti:

— Orası Kambervel ve Çaneyin bürosu mudur? Kendilerile konuşmak kabil midir?

— Hay hay, dedim. Konuşunuz, ben Kambervel'im!

— Bonjur Mister Kambervel! Benim ismim Mis Esmor! Lankaster Geyt mahallesinde 831 numarada Mis Brenda Esmor! Sizden ricam şudur: Acaba siz veya arkadaşınız derhal buraya gelir misiniz? Bir mesele hakkında fikrinizi almak istiyorum Evden çıkamıyorum. Amcam Mister Noks Esmora dair bir şey soracağım.. Belki de kendisini tanıyorsunuz.

— Hayır, dedim. Kendisini maalesef tanımıyorum. Fakat...

— Yeni Bond caddesinde, büyük mücevheratçılıkla iştigal ederdi. Şimdi kendisi kayıptır. Müthiş bir korku içindeyim Mister Kambervel... Derhal buraya gelebilir misiniz? Gelin de, her şeyi tafsilâtile anlatayım, ne yapacağımı şaşırdım. Tanıdıklarımızdan birisi, size telefon etmekliğimi tavsiye etti. Acaba ne vakıt gelebilirsiniz?

— Derhal, cevabını verdim. On dakikaya kadar evinizde olacağım.

Otomobilim aşağıda bekliyordu. On dakika sürmeden, 831 numaralı kapıyı çalıyordum. Bir dakika sonra, genç kızın vanındaydım. On dokuz, yirmi yaşlarında kadar gösteren bir kız.. Güzel, hareketli ve sevimli bir kızcağız.. Beni süratle gözden geçirdikten sonra, derhal mevzua girdi:

— Mister Kambervel!.. Geldiğinize o kadar memnun oldum ki...

Büyük bir yemek masasının kenarında bir sandalyeye oturmaklığımı işaret etti. Kendisi de bir sandalye çekerek karşıma geçti, devam etti:

— Ne yapacağımı tamamen şaşırmış bir vaziyetteyim. Amcamın birdenbire kaybolduğunu söylemiştim. Nerede bulunduğunu bilmiyorum. Nasıl bulunabileceğini de bilmiyorum.

— Baştan başlıyalım.. Amcanız ne zaman kayboldu?

— Geçen hafta, perşenbe günü... Eylülün 25 inci perşenbe günü.. Hatıra defterime kaydetmişim de günü gününe söyliyebiliyorum.

— Niçin defterinize kaydetmiştiniz. Bir sebebi var mı?

— Hayır., hicbir sebebi yok. Öylece yazmışım işte.. Sabah kahvaltısından sonra çıkmıştı. takriben saat dokuz sularında.

— Nereye gittiğini söylemedi mi?

— Bir şeyler söyledi. Fakat hiçbir mâna ifade etmez. Şimal taraflarına doğru bir iş için gittiğini söylemişti. Ertesi akşam geleceğini ilâve ederdi. "Eğer kabil olmazsa, cumartesiye gelirim" demişti.

— Şimal tarafında hangi mıntakaya gittiğini söylemedi mi? Herhangi bir şehir veya yer ismi zikretmedi mi?

— Hayır.. Sadece, size söylediğim tarzda konuştu.

— Oraya ne iş için gittiğini de söylemedi mi?

— Hayır.. Zaten benimle işe dair hiçbir şey konuşmazdı. Ne işi olduğunu bilmiyorum. Fakat bunları bırakalım Mister Kambervel.. Ben şimdi ne yapacağım her halde amcama bir şey oldu.

— Kendisinden hiçbir haber almadınız mı? Bir mektup, telefon veya telgraf?

— Hayır.. hiçbir şey.. Hiçbir haber! Görüyorsunuz ya; nereye gittiğini de bilmiyorumki, ben bir şey yazayım

— Acaba hizmetçilere bir şey söylemedi mi?

— Hayır.. eğer söylemiş olsaydı muhakkak haberim olurdu. Kadın hizmetçilerimiz var. Hiçbirinin bir şeyden malûmatı yok.

— Mister Esmor, böyle iş için ara sıra gider miydi?

— Hayır.. Bu gibi bir itiyadı yoktu. Bir senedenberi kendisile beraber oturuyorum, o zaman bu zaman kendi başına yalnız, bir defa bir yere gitmiştir. Meselâ bundan üç hafta kadar evvel, iki gün için Parise gitmişti. Avdet edeceğini söylediği gün döndü, fakat bu sefer?.. Ah, Mister Kambervel... Aradan on bir gün geçti! Hâlâ meydanda yok. Ona bir şey oldu galiba!.. Her halde bir şeyler yapmalı bir tedbir almalıyız... *(Devamı var)*

Akdeniz kürek şampiyonası 28 eylûlde Mersinde yapılacak

Mersin bölgesi yüzme teşvik müsabakaları yapıldı

Mersin, (Hususi) — Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünün bu seneki yaz programında bulunan Akdeniz Kürek şampiyonası 28 Eylûl Pazar günü Mersinde yapılacaktır.

Bu şampiyonaya bütün Akdeniz bölgeleri, bu meyanda Adanalı gençler de iştirâk edeceklerdir. Bu şampiyonaya girecek gençlerimiz ellerinde bulunan vesaitle çalışmağa başlamışlardır.

Diğer taraftan geçen Pazar günü bölge deniz lokalinde bu senenin bölge yüzme teşvik müsabakaları yapılmıştır. Hakem Mitat Özdeş ve Muzafferin idaresi altında yapılan bu yarışlarda aşağıda isimleri yazılı genç yüzücüler derece yapmışlardır.

Ancak havanın çok dalgalı olması tam mânasiyle doğru bir müsabaka sahasının mefkudiyeti, dönüş yerlerinin lüzumu veçhile olmaması gibi çok ehemmiyetli mâniler, bu derecelerin mühim miktarda düşmesine sebep olmuştur.

1 — Mustafa Tatver: 1.37
2 — Halil Özgümüş: 1.39
3 — Hasan Yiğinçıkan: 1.41

100 M. Sırtüstü:
1 — Muzaffer Öksüzer: 1.37
2 — Mahmut Bayırı: 2.35

200 M. Kurbağalama:
1 — Muzaffer Öksüzer: 3.19
2 — Yahya: 4.—

1500 M. Serbest:
1 — Bekir Palancı: 31.10
2 — Kemal Düzgen: 34.10
3 — Hulusi Kuyar: 37 41

Küçükler 50 M. Serbest:
1 — Mustafa Erbil: —.39
2 — Şerif Çelik: —.43

Mersin - Antep takımlarının maçı

Mersin, (Hususi) — Antebin daveti üzerine maç yapmak üzere bölge beden terbiyesi asbaşkanı Muharrem Yeğin'in nezareti altında Antebe giden Futbol takımımız dönmüştür.

Antepte, Antep bölgesi muhtelit takımı gibi kuvvetli bir teşekküle karşılaşan takımımız yapılan çok heyecanlı maç neticesinde 1 — 2 ile Antep takımını mağlûp etmişlerdir.

Sovyet tebliği

Cephe boyunca harbe devam ediyoruz

Berlin Yeniden bombalandı

Moskova, 17 (A.A.) — Sovyet istihbarat bürosunun dün akşamki tebliği:

16 ağustos günü kıtalarımız bütün cephe boyunca düşmana karşı harbe devam eylemiştir.

Kıtalarımızla işbirliği yapan hava kuvvetlerimiz düşman kuvvetlerine darbeler indirmeğe ve tayyare meydanlarında tayyarelerine taarruza devam etmiştir.

Şimdi alınan katî malûmata göre, 14 ağustosta evvelce bildirildiği gibi 21 değil, 26 Alman tayaresi düşürülmüştür.

15 ağustosta 29 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Biz, 24 tayyare kaybettik.

Moskova, 17 (A.A.) — Tass Ajansı bildiriyor:

15—16 Ağustos gecesi, Sovyet tayyareleri, Berlin mıntakasına ve kısmen Stettin üzerine yeni bir taarruz yapmışlardır. Berlin ve Stettin askerî ve endüstri hedefleri üzerine büyük miktarda yüksek infilâk ve yangın bombaları atılmış ve bu iki şehirde bir çok infilâklar ve yangınlar müşahede olunmuştur.

Tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüştür.

İngilizlere göre:

Sovyetler

Ukranya hariç

Bütün cepheye hâkim bulunuyorlar

Londra, 17 (A.A.) — Rus cephesinde Ukraniyadaki harekât tehlikeli mahiyette devam etmektedir. Fakat Rus raporlarına göre, cephenin diğer bütün kısımlarında vaziyete Ruslar hâkim bulunmaktadır. Hattâ Almanların Smolensk mıntakasında geniş mikyasta siper inşaatına başladıkları görülmektedir. Bu ise Alman gazetelerinin naklettikleri "her ne bahasına olursa olsun Moskovaya varmak" emriyle tezat teşkil eder. Çünkü Moskovaya gitmek için en kısa yol Ukranya değildir.

Göbels'e göre

Berlin, 17 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor:

Alman gazeteleri, muhtelif bakımdan Ruzvelt - Çörçil mülâkatı ile meşgul olmakta ve neşredilen deklarasyonunun, Vilson hokkabazlığını İngiliz propagandasına da mecburî olarak idhal eden Ruzveltin eserini teşkil eylediği müşahade olunmaktadır.

Karl Megerl, Berliner Börsen-Zeitung gazetesinde şu neticeye varmaktadır:

14 maddelik Vilson prensiplerinin bir taklidiolan Çörçil - Ruzvelt deklarasyonu, kuvveti değil fakat zâfı göstermektedir.

Çörçil, her halde Ruzveltin, mümkün olduğu takdirde daha Sovyetler Birliğinin yıkılmasından evvel Amerika Birleşik devletlerinin harbe gireceği katî vaadini elde etmek için mülâkata gitmişti. Bolşevizme karşı Alman mücadelesi, Anglo-Sakson'ların hesaplarını bozmuş ve bu suretle Ruzvelt, Çörçille ne dahilî, ne de haricî bakımdan katî adımı atabilecek vaziyette olmadığını ve bizzat kendi silâhlanması ve Çine, Sovyetler Birliğine ve İngiltereye yardımda bulunması gayretlerinin kendisi için geçilmez hudutlar teşkil ettiğini bildirmek suretile oyununu açığa vurmak mecburiyetinde kalmıştır.

Konferansa, Amerikan kara, deniz ve hava kuvvetleri şeflerinin ve İngiliz yüksek subaylarının iştirâk etmiş olması, buluşmanın muvaffakıyetli mânasını tazammun etmez.

Diğer taraftan muhakkak olan bir şey varsa, o da Avrupada ve uzak şarkta vaziyetin, katî bir rol oynamış olduğu muhakkaktır. Bu iki mıntakada, olan bitenler ne askerî bakımdan, ne de haricî siyasî bakımdan Ruzvelt ve Çörçilin arzu ettikleri gibi inkişaf etmemektedir.

Bu şeraitte Ruzvelt - Çörçil deklarasyonu, bir propaganda blöfünden başka bir şey değildir.

Alman propaganda nazırı Dr. Göbels, Völkişner Beobahter gazetesinde neşrettiği bir makalede Ruzvelt - Çörçil deklarasyonunu insaniyet aklıselimine karşı bir suikast olarak tavsif ediyor ve diyor ki:

Böyle bir blöfle, acaba hakikaten bizi aldatacaklarını mı sanıyorlar? Bolşevizmde, İngilizler için Avrupa kıtasında henüz mümkün olan son müttefiki ezmek üzere bulunduğumuz bir dakikada 1918 komedisinin tekerrürü için, bir kâğıt parçası üzerine mânadan âri cümleler sıralamanın hakikaten kâfi geleceği ikanaatinde midirler?

Biz, o derece aptal değiliz, bizi silâhsız görmek istiyenler bu silâhları gelip bizden almak küçük zahmetine katlanmalıdırlar. Alman milleti 1918 teşrinisanisin de bir kere silâhlarını teslim etti. Bir ikinci defa bunu yapamıyacaktır.

Milyonlarca seçicimize Ruzvelt ve Çörçile çok sarih bir cevap verdirebiliriz. Bunu yapmıyoruz. Çünkü böyle bir cevaba lâyık değildirler.

Esasen, bu cevaba hürmet etmiyeceklerdir, Çünkü hakikî demokrat haysiyetile bunlar, birçok şeylere hürmet ederler, fakat millete değil, harpten istifadeler eden bu adamlar, en fazla Alman milletinin yüzlerine tükürmesine ve sonra yeniden işile meşgul olmasına lâvıktırlar. Biz, insaniyet, bu belâdan kurtuluncaya kadar çalışmak ve mücadele etmek istiyoruz.

Moskovaya üçüncü taarruz hazırlıkları

(Baş tarafı 1 incide)

cepheye mayimahruk taşımak tadır. Çünkü Rus şimendiferlerinin bu hususta Almanlar tarafından kullanılmadığı sabit olmuştur. Kamyonlar delik deşik olmuş yollar boyunca ve kendilerini Sovyet tayyarelerinden gizlemk için fenerlrini kararlarak ilerlemektedir.

Rusların söylediğine nazaran, Almanların cenup Sovyet ordusunu muhasara ettikleri iddiası bir cihetten doğmuşdur ki Almanların Odesa ve Nikolayefde mümkün olduğu kadar fazla tutmak için gerilerde kasten bir miktar Sovyet kuvveti bırakılmıştır. İcabederse bu kuvvetler şehirleri, rıhtımları, limanları ve bütün seyrisefain tesisatını vesaireyi tahrip edeceklerdir.

Şayet Alman hava kuvvetleri havaların kontrolunu ele alırsa Mareşal Budienny'nin ordusu Diepper'in öte tarafına çekmek işi daha ziyade güçleşecektir. Fakat şurası muhakkak ki bütün inme imkânlarının Ruslar tarafından imhası ve çete faaliyetleri Almanların tayyare üslerini Ukraynaya nakletmelerine ve ordu ile birlikte ilerlemelerine mani olmuştur.

Alman tebliği

(Baş tarafı 1 incide)

Bug'un şarkında devamlı takibin tazyiki neticesinde, mağlûp düşmanın tam inhilâli gittikçe daha ziyade yaklaşmaktadır. Harp malzemesi ganaimi ve esir adedi pek külliyetlidir.

Şark cephesinin diğer kısımlarında da harekât muvaffakıyetle devam etmektedir.

İngiltereye karşı mücadelede, Alman hava kuvvetleri şimalî İskoçyada kâin esliha fabrikaları na yeni bir gündüz hücumu yapmışlardır.

Dün gece, savaş tayyareleri İngilterenin şark sahili açıklarında ceman 5000 tonilâto hacminde iki ticaret gemisi batırmışlar ve üç büyük silebe de isabetler kaydedilmiştir.

Adanın şarkında müteaddit tayyare meydanı ve liman tesisatı bombardıman edilmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri, dün gündüz Manş sahiline hücum teşebbüsleri esnasında, hava muharebelerinde 15 tayyare kaybetmiştir.

Dün gece İngiliz tayyareleri garbî Almanya üzerine birkaç nokta üzerine ufak miktarda infilâk ve yangın bombası atmıştır. Askerî veya sınaî hasar yoktur. Gece avcıları, mütecaviz tayyarelerden 11 ini düşürmüşlerdir.

KRİVOY ROG MINTAKASINDA 7000 ESİR ALINDI

Berlin, 17 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor:

Krivoy - Rog endüstri ve maden mıntakasının temizlenmesi, 16 Ağustosta bitirilmiştir. Bu ana kadar yapılan müşahedelere göre Bolşevikler bu bölgede pek az ölü vermişlerdir. 7000 esir alınmış ve 38 top, büyük miktarda tank, bir çok kamyon ve tayyare, ya iğtinam edilmiş veya tahrip olunmuştur.

Aşağı Dnieper üzerinde vukua gelen çarpışmalarda, Alman teşekkülleri, Sovyet kıtalarını Dnieper kıyılarında dar bir sahada muhasara etmişler ve bu kıtalara kanlı zayiat verdirmişlerdir. Sovyetlerin sallarla şehrin öteki kıyısına geçmek teşebbüsleri, Alman silâhlarının ateşi altında muvaffakiyetsizliğe uğruyordu.

Berlin, 17 (A.A.) — D.N.B. Ajansının öğrendiğine göre Alman hava kuvvetleri dün müteaddit defalar Odesa liman tesisatına ve limanın açıklarında bulunan üç Sovyet harp gemisine muvaffakiyetle hücum etmişlerdir. Hafif bir kruvazör hasara uğratılmıştır.

Kersen - Dnieper Opetovsk bölgesinde ricat eden düşman kıtaları bombardıman edilmiş, topçu kolları da bozguna uğratılmıştır. Tren istasyonlarına da müteaddit defalar muvaffakiyetli taarruzlar yapılmıştır.

Ayni bölgede hava muharebeleri esnasında 12 düşman tayyaresi düşürülmüştür.

VAKIT

Daima halkın menfaatini düşünür, her sayısında en seçme yazılar neşreder

Ruzvelt gazeteciler toplantısında

(Baş tarafı 1 incide)

Konferans, yatın bir salonunda vukubulmuş ve buna Hopkins de iştirak etmiştir.

Reis Ruzvelt, konferansta demiştir ki:

Çörçil ile mülâkatım, mükemmel neticeler vermiştir. Vaziyetin bütün cepheleri üzerine tamamile mutabık kaldık. Önümüzdeki toplantılar, yeni bir fikir teatisinden başka bir şey olmıyacaktır.

Çörçil ile benim tarafımızdan hazırlanan siyaset dklârasyonunu efkârı umumiyeye koymak için hiç bir tedbir alınmıyacaktır. Bu konferans neticesinde Amerika Birleşik devletlerinin harbe girmeğe daha ziyade yaklaşmış olduğunu sanmıyorum.

Konferansın açık denizin hangi noktasında vuku bulduğunu ifşa edemem. Bu sükûtumun sebepleri sarihtir. Benim Rocklan'da karaya çıkacağım evvelden neşredilmiş olmasını doğru bulmadım. Çünkü sis vardı ve eğer denizaltılar bir torpil atmış olsalardı, bu denizaltıları göremiyeceğtik.

İngiliz Başvekili ile buluşmanın fikri, şubatta doğmuştur. Bu fikir, müştereken benim ve Çörçilin dir. Yunanistan ve Girit seferleri, bu kifrin tatbik mevkiine konmasını üç ay kadar geciktirdi.

Çörçil ile beraber neşrettiğimiz deklârasyonda ve bilâhire bu deklârasyon hakkında yapılan tefsirlerde bir şey unutulmuştur. Bu dünyada nazi rejimi altında vukua gelen şeyler hakkında görüş teatisinin lüzumudur. Bu bahis, müzakere edildikçe ve derinleştirildikçe, bu nazi tesirlerinin Almanya ile işbirliği yapan milletler üzerinde işlediği fikrin dehşeti daha ziyade anlaşılmaktadır. Demokrasilerin gittikçe daha ziyade gözlerini açmak lâzımdır.

Fransadaki vaziyet hakkında, tefsiratta bulunacak kadar mâlûmattar değilim. Pazar günü Vaşingtona döner dönmez gerek bu mesele hakkında gerek uzak şark vaziyeti hakkında Kordel Hal ile görüşeceğim.

Ruzvelt, ayrıca 10 ağustosta Prens of Veles İngiliz zırhlısının küç güvertesinde icra edilen mükemmel dinî âyinden bahsetmiş ve demiştir ki:

Bu dinî âyine iştirak edenlerin hepsi, bunun büyük bir tarihî âyin teşkil ettiği intibamı hissetmişlerdir. Bu dinî merasime, bir İngiliz papazı le bir Amerikan papazı riyaset eylemiştir.

Ruzvelt, bundan sonra Sovyetler Birliğine yardım meselesine temas etmiş ve şu beyanatta bulunmuştur:

Rusyanın ihtiyaçlarının halen mevcut programa ne suretle ithal edilebileceği müzakere olunmuştur. Sovyetler Birliği, icar ve ıare kanunundan istifade etmiyecektir. Çünkü, Sovyetler, harp malzemesini ödeyebilecek vaziyettedir.

Rusyanın bütün kış mukavemete devam edeceğinden eminim. Gelecek sene yaz seferi için Rusyaya derhal malzeme göndereceğiz.

Ruzvelt, koferansta kendisine refakat eden ordu, donanma ve hava kuvvetleri mümessillerinin isimlerini vermiş ve bunların İngiliz arkadaşları ile ayrı ayrı ve grup halinde görüştüklerini bildirmiştir.

Ruzvelt, Çörçil ile görüşmelerinin bir günden fazla sürdüğünü kabul etmiş ve İngiliz Başvekili ile hal ve istibal hakkında fikirler ve ayrıca çok faydalı malûmat teati eylediğini söylemiştir:

Ruzvelt, İngiliz Başvekilinin halen nerede olduğunu bildirmekten imtina etmiş ve sözlerine şöyle devam eylemiştir:

Bildiğime göre Çörçil, Amerika Birleşik devletlerine gelmiyecektir. Benim de şimdilik İngiltereye gitmek niyetim yoktur.

Ruzvelt, çok sıhhatli gözüküyordu. Konfenas esnasında tabiî bir pozda oturmuş ve bir sigara içmiştir.

Gazeteciler, salona girerken hepsine ayrı ayrı tebessüm etmiş ve nezaketle hoşgeldiniz demiştir.

Reis Ruzvelt, koferanstan sonra, sırtında gri renkte bir yazlık elbise olduğu halde karaya çıkmış ve kendisini rıhtımda bekleyen büyük bir halk kütlesinin şiddetli ve sürekli alkışları ile karşılanmıştır.

Ruzvelt, buradan hususi trenle Vaşingtona hareket etmiştir.

Bir Rus generalinin fikirleri

Almanlar Makbul taarruz usullerinde muvaffak olamamışlardır

Altı haftada Almanlar *Altı bin tank kaybettiler*

Moskova, 17 (A.A.) — General Sukov'a göre "Almanlar düşman hattında bir gedik açmak,, dan ibaret olan pek makbul usullerini Ruslara karşı açtıkları seferde pekaz muvaffakiyetle tatbik edebilmişlerdir. Almanlar şimdi bütün kuvvetlerine daha sistemli bir taarrüzî teşkilât vermek mecburiyetinde bulunuyorlar.

Pravda gazetesinde "Alman tanklarının kullandıkları tâbiye,, başlığı altında yazdığı bir makalede Sukov, şöyle diyor:

Alman tankları artık başlı başına harekâtta kullanılmıyorlar. Doğrudan doğruya piyade ile işbirliği yapmak suretile harekâta iştirâk ediyorlar. Bundan maada muhtelif büyüklükteki tankları bir grup halinde topluyor ve bunları topçu ve piyade ile takviye ediyorlar. Bununla beraber Kızılordu bu yeni Alman tâbiyesine karşı koymak için icabeden tedbirleri almıştır.

Sovyet istihbarat bürosuna göre Almanlar altı haftalık harp zarfında altı bin tank kaybetmişlerdir.

Bu rakam 15 tank fırkasına muadildir. Bunlardan bir kısmının tâmiri mümkün olsa bile Almanların mühim miktarda tank, tank dafi topu, mitralyöz ve zırhlı vasıtaları kaybettikleri kabul etmek lâzımdır. Bütün bu kaybedilen malzemeyi telâfi etmek kolay olmıyacaktır. Fakat en müşkül olan cihet tankları kullanmakta mütehassıs idmanlı kıtaların telâfisidir.

Sukov, yazısını şöyle bitirmektedir:

Bunların telâfisi, bilhassa Hitler Almanyasının dahilî vaziyetindeki şartların kararsızlığı yüzünden müşkül olacaktır.

Bir Alman tayyaresi

Sovyet kadınlarına mitralyöz ateşi açmış

Moskova, 17 (A.A.) — Kızılordunun neşriyat efkârı olan "Krasnaja Svesda" gazetesine göre, bir Alman av tayyaresi tarlalarda çalışan Rus kadınlarını mitralyöz ateşine tutmuştur. Tayyare bir pike uçuşu yaparak birçok defa mitralyözle kadınlara ateş açmış ve müteakiben civarda bir köyde tarlalarda çalışan kadınların çocuklarını da mitralyöz ateşine tutmuştur. Bu hücum elli metre irtifadan yapılmıştır. Civar, ölü ve yaralı çocuklarla dolmuştur.

Diğer bir Alman avcısı başka bir köye hücum etmek teşebbüsünde bulunmuşsa da, iki Sovyet tayyaresi tarafından önlenmiş ve kısa bir hava muharebesinden sonra düşürülmüştür.

Bir Japon görüşü

Ruzvelt - Çörçil beyannamesinin 8 maddesi Vilsonun 14 maddesine benziyormuş

Tokyo, 17 (A.A.) — Ofi:

Prince Of Valles zırhlısında Ruzvet ile Çörçil arasında yapılan deniz mülâkatından ve bu mülâkat esnasında Amerika kuvvetleri başkumandanları sivil elbise giymiş oldukları halde Çörçil ile ingiliz bahriye birinci Lordunun üniformalarını giymiş olduklarından bahseden İngilizce Münteşir "Yapan Times Advertiser" ismindeki Japon gazetesi şöyle yazmaktadır:

Harp gemisinde çıkan beyannamenin sekiz maddesi Vilsonun 14 maddesine mezum bir surette benzemektedir. Vilsonun beyannamesinden kısa bir müddet sora Amerika harbe girmiştir. Bu sekiz madde ile acaba ayni şeymi olacaktır?

Bir Mısır Gazetesine göre:

Antunesko rejimine aleyhtar Romenler

Orta Şarkta müttefiklere iltihak etti

Kahire, 17 (A.A.) — Ofi:

"Bourse Egyptienne, gazetesinin yazdığına göre General Antunesko nun rejimine taraftar olmadıkları için Romanyadan Orta Şarka gelen Romenler Romanyanın istihlâsı için müttefiklerin yanında yer almağa karar vermişlerdir.

Demokrasilerin tarafını iltizam eden ve halen Amerikada yaşayan altı yüz bin Romanyalı mücadele edeceklerin birinci gurubunu teşkil edecektir.

Pek yakında merkezi Londrada olmak üzere bir serbest Romanya hükûmeti tesis edilecektir.

Bulgar otomobilleri

Devlet makamları emrine veriliyor

Sofya, 17 (A.A.) — Ofi:

Dün nazırlar heyetinin aldığı bir karar mucibince, bütün otomobiller ve şoförler, 1 Eylûlden itibaren sivil, mahiyette seferber edilecek ve her türlü nakliyat için devlet makamları emrine verilecektir.

Pravdanın bir makalesi

(Baş tarafı 1 incide)

ler aleyhtarı cephenin kuvvetlendiğini de göstermektedir.

Tarihî atlantik mülâkatında ittihaz edilen kararlar Almanyaya indirilmiş birer darbedir. Hitlerin vahametini müdrik bulunduğu bu darbeler bertaraf etmek ümidile Alman propaganda teşkiltı Çörçil ve reisicumhur tarafından sekiz madde olarak ifade edilen beyannameyi Vilsonun 14 maddelik prensipine benzetmektedir. Fakat ciddî bir tetkik karşısında bu mukayesenin ne kadar yersiz olduğu anlaşılır. Çünkü Vilsonun 14 prensipi doğrudan doğruya Amerikadan gelmiş bir fikir olarak ilân edilmişti. Halbuki müstakbel sulh için bu hafta atılan temeller aynı maksatla birleşmiş olan Amerika ile İngilterenin müşterek bir eseridir.

Saniyen 1918 de olduğu gibi İngiltere bir takım gizli muahedelerle bağlı değildir. Nihayet Vilson beyannamesi siyasî meselelerin hallinden başka hiç bir şeyi istihdaf etmemekte idi. Şimdiki beyanname ise bütün meseleleri daha gniş bir cepheden tetkik etmekte ve beynelmilel iktısadiyata lâyık olduğu ön saftaki mevkii vermektedir.

Silâhları bırama bakımından da mühim farklar göze çarpmaktadır Prensip itibarile reisicumhur Vilsonun silâhları bırakma hakkındaki fikri ihtiyaçlara uymamakta idi. Buna mukabil Çörçil ve Ruzvelt tarafından vazedilen silâhsızlanma prensipi hakiki ihtiyaçlara tevafuk etmektedir. Diğer cihetten 14 prensipin zayıf noktası şu idi:

Büyük harbin sonunda Anglo-Sakson devletleri şimdi olduğu gibi sulhun aktini temin etmek mesuliyetini yüklenmemişlerdi. Son harpten alman dersler fayadalı olmuştur. Esasen Amerika efkârı umumiyesi reisicumhur Ruzvelt ve Çörçil tarafından yapılan beyanatın iki memleketi taahhüt altına soktuğunu ve Vilson beyannamesinin ise Amerikayı taahhüt altına koymadığını iyice anlamış bulunmaktadır.

Sovyet gazetesi Stalin yolda şa gönderilen mesaj hakkında pek haklı olarak şöyle yazmaktadır:

Ruzvelt - Çörçil beyannamesi, yani atlantik beyannamesi Amerikanın nazi hezimetini temin etmeği taahhüt eylemiş bulunduğunu göstermektedir.

BÜYÜK EDEBİ ROMAN

MUCİZELER DOKTORU

Yazan: PİTİGRİLLİ

Türkçesi: MUZAFFER ACAR

57

— Yine bana güvenebilirsiniz
— Mersi, fakat bu kere partiyi evvelden kaybetmiş bulunu
— Şu halde kaçın.
— Gran düşes de bana şunu tavsiye etti. Fakat benim onu muhakkak kurtarmaklığım lâzım. Onu kurtarmak için de ancak kendimin mahkûm olmam lâzım. Yine mahkûm olmam herkesi memnun edecek ve artık ondan sonra işler düzelecek. Eğer mahkûm olmaktan kurtulmak için kaçmağa teşebbüs edersem o zaman dedikodular alevlenecek ve yeniden üzerime hücum edecekler, tarafıma düşecek.

Piyer Sen Silven düşünüyor

— Bir defasında ne şekilde beraet etmiştiniz? Bir daha neden beraet etmiyesiniz ki?

Teodor Zeufeld güldü:

— Bunun sebebi gayetle basit idi. Bir defa beraet etmiş olduğum için bu defa muhakkak mahkûm olurum. Şunu iyi bil ki, bir adamın bir suçtan bir defa beraet etmiş olması bu suçu tekrarlı mahkûm olmasından daha ... olur.

Piyer Sen Silven kendisinde ... etmek hakkını buldu.

— Fakat, öyle zannediyorum ki, bu defa geçen seferki davada tuttuğunuz yolu tutmanız her halde faydalı olur.
— Yani nasıl?
— Yani her şeyi inkâr edersiniz.
— Neyi inkâr edeceğim ki?
— Her şeyi diyorum üstat, sihirbar rolü yaptığınızı, hastaları tedavi ettiğinizi, müşterilerinizden para istediğinizi, hepsini hepsini pekâlâ inkâr edebilirsiniz.

Teodor Zuifeld başını salladı:

— Fakat burada böyle hareket etmekliğime imkân yok.. dedi. Çünkü orada ilk davamda hâkimler beni beraet ettirmek istiyorlardı. Burada ise mahkûm edebilmek için bütün çarelere baş vurmakta bir an bile tereddüt etmiyecekler. Orada hâkimler serbestti. Adaleti gönül rahatlığı içinde tecelli ettiriyorlardı. Buradaki hâkimler ise bir siyasî partinin emrinde bulunuyorlar. Hem yalnız bu değil, aynı zamanda...

Bir an için tereddütetti, sonra:

— Aynı zamanda artık kendimde yalan söyliyecek kuvvet bulamıyorum.

Dedi. O zaman Piyer Sen Silven üstadının on dakika evvel söylemiş olduğu bir cümleyi bütün kelimeleriyle aynen tekrar etti:

— Artık size şaşmıyorum üstat, dedi.

Teodor Zeufeld tebessüm etti:

— Doğru, dedi, sen beni tahlil ederken, benim seni tahlil ederken düşdüğüm hayretten daha büyük bir hayrete düşüyorsun.. Sen benim başladığım noktada bitiyorsun, ben ise senin başladığın noktada bitmiş oluyorum.

Piyer Sen Silven başını salladı:

— Üstat, dedi. İtiraf ederim ki, bundan hiçbir şey anlamadım.

— Gayet basit.. diye Teodor Zuifeld izah etti. Bundan birkaç ay evvel benim yanımda namuslu insan rolü oynadığın zaman ben sana hayata atılmanı ve gayrimeşru kazançlar temini için ince dalavereler çevirmeni tavsiye ettiğim zaman, sen bana böyle dolandırıcılık gibi maceralara atılacak cesareti kendinde bulamadığını söylemiştin. Halbuki bak şimdi nasıl mükemmel bu işi yapıyorsun, gördün mü, demek ki oluyormuş.

Piyer Sen Silven itiraz etti:

— Fakat ben antikacıyım, hırsız veya dolandırıcı değilim.
— Şu halde mahvoluyorsun..
— Hayır, servet yapıyorum.
— Şu halde muhakkak hırsızsın. Zengin antikacı muhakkak hırsızdır. Eğer bir antikacı malını maliyetinden az fazla bir kâr. la satarsa malı sattığı kimseye karşı şerefsizce hareket etmiş sayılır, eğer alış fiyatından az fazla fiyatla satarsa bu kere de malı aldığı kimseye karşı saygısızlık göstermiş demektir. Eğer sattığı mallar sahte ise, mal sattığı kimseyi aldattı demektir. Eğer sattığı mal yüzde yüz hakikî ise bu kere de hiç şüphesiz bu antikayı satın aldığı kimseyi kafese koypmuştur. Çünkü muhakkak bu malın hakikî olmadığını iddia etmiş ve muhatabını kandırmıştır.

(Devamı var)

Kısa HABERLER

* Gazi Terbiye Enstitüsü mezunu Ahmet Adli Güneri Antakya Lisesi muallimliğine tayin olunmuştur.

* Tamir edilmekte olan Bursanın Yeşil Türbesi ve camii için Vekâlet 18.235 liralık bir tahsisat göndermiştir. Yeşil Türbenin ... baştanbaşa sökülerek, duvarları tahkim ve tarsin edilmek suretile yeniden yaptırılmış olan aynı çiniler ile tamirat devam etmektedir.

* İzmirde toplanacak olan Ziraat kongresine iştirâk etmek üzere Adana Ziraat lisesi Zootekni şubesi şefi Tahir ve Ziraat şubesi şefi Semih İzmire hareket etmişlerdir.

* Adana Fiyat mürakabe komisyonu, kuruçayır otları mercimek ve fasulye fiyatlarını tesbit etmiş bulunmaktadır. Bu karara göre, Kuru çayır otunun kilosu toptan 6,5; fasulyenin toptan 20—22, perakende 23—25; mercimeğin toptan 15.—20, perakende 17—23 kuruş arasındadır.

* Maarif Vekâleti Silifke bölgesinde Mermer eserler araştırılması için sondajlar yapılmasını kararlaştırmış, bu hususta emir Adana Müze müdürlüğüne bildirilmiş ve bunun üzerine sondajlara başlanmıştı. Yapılan hafriyatta Mozayik zeminlere rastlanmış ve Silifkenin Bergama kadar mühim bir harabe üzerinden kurulduğu anlaşılmıştır. Bu sondajlar derinleştirilecektir.

* Bartında Bölbucağında tuğla harmanında çalışan Kurucaşilenin Cumaz köyünden İbrahim oğlu Mehmet Pamuk, Gazhane civarında, yıkanmak için ırmağa girmiş ve yüzme bilmediği için boğulmuştur.

* Mevsim dolayısiyle Adanada kuduz vakalarına karşı başıboş köpek ve kedilerin itlâfı devam etmektedir. Temmuzdan 12 Ağustosa kadar 248 köpek, 28 kedi öldürülmüştür.

* Adana birinci ortaokul müdür vekâletine, Riyaziye öğretmeni Bay Hicri Erkmen tayin edilmiştir. Ankaraya tayin edilmiş olan vilâyet jandarma komutanı Nazmi Sevgen de dünkü Toros Ekspresile Adanadan ayrılmıştır.

FENNİ SÜNNEETÇİ
NURİ EŞSİZ
Sür'at ve Emniyet
Müracaat yeri: Aksaray Karakol karşısında Hususi Daire

Radyo

18.8.941

7.33	Hafif parçalar	19.15	Köy havaları
7.45	Ajans	19.30	Ajans
8.00	Hafif parçalar	19.45	İncesaz Faslı
8.30	Evin saati	20.15	Radyo Gazetesi
12.33	Fasıl şarkıları	20.45	Bir halk Türküsü Öğreniyoruz Hay dah da
12.45	Ajans	21.00	Ziraat Takvimi
13.00	Fasıl şarkıları	21.10	Saz Eserleri
13.15	Karışık program	21.25	Hoşbeş
18.03	Dans Müziği	21.45	Senfonik Müzik
18.30	Serbest 10 dakika	22.30	Ajans
18.40	Oda müsikisi	22.45	Dans müziği
19.00	Mehmedin Saati		

TAKVİM

	Pazartesi 18 Ağus.	Salı 19 Ağus.
	Recep: 24 Hızır: 105	Recep: 25 Hızır: 106

Vakitler	Vasatî	Ezanî	Vasatî	Ezanî
Güneşin	6.13	10.08	6.14	10.11
Öğle	13.18	5.13	13.17	5.14
İkindi	17.06	9.02	17.05	9.02
Akşam	20.04	12.00	20.03	12.00
Yatsı	21.46	1.41	21.45	1.41
İmsak	4.20	8.15	4.21	8.18

İzmirdeki 10 kültür lisesinin muadilliği kaldırıldı

İzmirdeki hususî kültür lisesinin resmî liselerimizle muadilliği Maarif Vekâletince görülen lüzum üzerine kaldırılmıştır. 1941 1942 ders yılı başladıktan sonra bu okula devam eden talebeler den bilâhare ayrılanlar resmî liselerle hususî Türk okullarında mukabil sınıflara imtihanla kabul edileceklerdir.

Bu okulun 1940 - 1941 ders yılının birinci imtihan devresinde ikmale ve engele kalan talebeleri, imtihanlarını usulü dairesinde başardıkları takdirde, diğer liselere imtihansız girebilecekler, keza bu okuldan ayrılmış olup ta henüz tasdiknamelerini almamış olanlar da girecekleri okullara imtihansız kabul olunacaklardır.

Önümüzdeki ders yılı bidayetine kadar bu liseden tasdiknameme alarak ayrılacak talebelerin vesikaları İzmir maarif müdürlüğü tarafından tasdik edilmedikçe muteber sayılmıyacaktır.

Bir işçinin ayağı kırıldı

Fener iskelesine bağlı Tayyar Bahri motöründe makinistlik yapan Mehmet Tiryaki, dün makineyi işletirken manivelâ kolu kurtulmuş ve şiddetle sol baldırına çarpmıştır.

Mehmet Tiryakinin bacağı kırılmış, baygın bir halde Balat Müsevi hastahanesine kaldırılmıştır.

90 esnaf cezalandırıldı

Dünkü kontrollar sonunda muhtelif suçları görülen 90 esnaf cezalara çarpılmıştır.

Bundan başka iki fırında da, 94 eksik tartılı ekmek bulunmuş, sahipleri cezalandırılmıştır.

SPOR

At yarışları

Dünkü koşular heyecanlı geçti

Müşterek bahis oldukça mühim meblâğlar verdi

Kazanan atın seyircilerde yarattığı neşe..

At yarışlarının altmcı hafta koşuları dün yine büyük bir meraklı kütlesi önünde Veliefendide yapıldı.

Geçen hafta normal neticeler veren ve sürprizsiz geçen koşular, dün de favorilerin belli olmasına rağmen müşterek bahiste oldukça tatmin edici meblâğlar verdi. Bilhassa ikili taylar koşusu çok heyecanlı geçti ve Buket bütün tahminler hilâfına çok güzel bir koşu yaparak birinci geldi.

Dünkü koşuların neticeleri şunlardır:

Birinci koşu: (Tayyare koşusu)

Dört ve daha yukarı yaşta saf kan Arap at ve kısraklara mahsus. Mesafsi 2800 metre.

Bu koşuya Sava, Bozkurt, Bora, Işık, Sevim VIII, Karakuş, Budak isimli yedi at iştirak etti. Daha deparla beraber Budak başa geçti, diğer altı at arkadan toplu bir halde geliyorlar. Fakat son 1000 metrede başa geçen Sava rahat bir koşu yaparak birinci, Bozkurt ikinci, Işık üçüncü oldu.

Müşterek ganyan 120, plâse 100, plâse 140, plâse 150, ve ikili bahis 200 kuruş verdi.

İkinci koşu:

Üç yaşındaki yerli yarım kan İngiliz at ve kısraklara mahsus. Mesafesi 1800 metre.

Bu koşuya Tevfik Âli Çınarın Delikanlı, Suat Karaosmanın Hevesi, Halim Saidin Elhan isimli atları girdi. Bütün ümitler Elhanda. Netekim koşunun bidayetinde biraz geride kalan Elhan birkaç yüz metre sonra başa geçerek bu vaziyeti nihayete kadar devam ettirdi ve rahat bir koşu yaparak birinci, Heves ikinci, Delikanlı üçüncü oldu.

Müşterek bahis ganyan 125 kuruş verdi.

Üçüncü koşu (Handikap)

Üç yaşında saf kan arap erkek ve dişi taylara mahsus ve mesafesi 1600 metre olan bu koşuya; Tarzan, Gülgeç, Kuruş, Süleyk, Melike isimli beş tay iştirak etti.

Koşunun favorisi dün için Melike, fakat aslında güzel ve kuvvetli bir at olan Fehmi Vuralın Tarzanı idmansız olmasına rağmen oldukça rahat bir koşu yaparak 1. ci, Meliketülhavva ikinci geldi. Müşterek bahis ganyan 200, plâse 125, plâse 100, 2—3 üncü koşular üzerindeki çifte bahis 225, ikili bahis 225 kuruş verdi.

Dördüncü koşu: (Uzun çayır koşusu)

Üç ve daha yukarı yaştaki saf kan İngiliz at ve kısraklara mahsus. Mesafesi 2400 metre.

Bu koşuya Dandi, Romans, Karanfil, Gonca, Komisarj isimli beş at kaydedilmişti. Bütün ümitler geçen beş haftanın galibi olan Karanfil üzerinde toplanmış. Fakat iki haftadır bekleme koşusu Bayan Romansın cokeyi Davut dün bu tabiyeyi bırakmış ve startla beraber başa geçerek koşuyu sonuna kadar bu şekilde getirmiş ve birinciliği Romansa kazandırmıştır.

İkinci Karanfil, üçüncü Gonca olmuştur.

Müşterek bahis ganyan 275, plâse 125, plâse 100 kuruş verdi.

Beşinci koşu (Kabatepe koşusu)

İki yaşındaki yerli saf kan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsus, ikramiyesi 1400 lira.

Bu koşu günün en heyecanlı yarışı oldu. Tay koşuları daima sürprizle neticelendiği için koşunun galibi hakkında herkes muhtelif fikirler yürütüyor. Fakat en göz alan taylar da Çobankızı ve Demet. Herkes ümitlerini bunlara bağlamış. Fakat netice hiç de böyle olmadı. En güzel zamanında olan Buket çok güzel bir koşu yaparak bir boy farkla birinci geldi. Çoban kızı ikinci ve Demet üçüncü oldu.

Müşterek bahis ganyan 400, plâse 175, plâse 100, 3—4—5 inci koşular arasındaki üçlü bahis 4550, çifte bahis 3050, ikili bahis 725 kuruş verdi.

İstanbul denizcileri Marmara kürek ve yelken şampiyonu oldular

Bandırma, 17 (Hususi muhabirimizden) — Marmara grupu kürek ve yelken şampiyonası bugün Bandırmada sahili dolduran büyük bir seyirci kütlesi önünde yapıldı.

Şiddetli meltem rüzgârları dolayısile yarışların yapılması çok müşkül oldu. Sabahleyin iki defa şamandıra dönüşü yapılmak suretile yarışlar neticelendirilebildi.

Tek çiftelerde: 1: Galatasaray, 2: Güneş.

İki çifteler: 1: Galatasaray, 2: Kocaeli. Güneşin küreği kırıldı ve yarışı terketti.

Dört tek: 1: Galatasaray, 2: Güneş.

Yelken yarışlarından İstanbul Demirspor klübünden Feyyaz birinci, Kocaeli yelkencilri ikinci oldular. Bu suretle yarışlar da havanın muhalefetine rağmen kazasızca neticelendi.

Marmara grup birinciliğini kürekte ve yelkende İstanbul sporcuları kazanarak bu sene de Marmara şampiyonluğunu kazandılar.

Bekir Macur

Eminönü Halkevinin yüzme müsabakaları

Dün Heybeli Plâjı ile Burgaz arasında yapıldı

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi su sporları ajanlığının kontrolü altında, Eminönü halkevi tarafından tertip edilen büyük yüzme yarışları dün Burgaz adasile Heybeli plâjı arasında yapılmıştır.

Yarışlara sekseni Galatasaraylı, 15 i Beykozlu ve diğerleri de muhtelif teşekküllere mensup olmak üzere tam 140 müsabık iştirak etmiştir.

Saat 12 de, büyük bir seyirci kalabalığının önünde yüzücüler denize atlamışlar ve muhtelif sebeplerle yarışı terkeden 12 müsabıktan maada hepsi kısa fasılalarla Heybeli plâjına vasıl olmuşlardır.

Dereceler şunlardır:

1 — İbrahim 35 dakika (Beykoz),
2 — Vedat (Beykoz),
3 — Kemal (Galatasaray),
4 — Bedri (Beykoz),
5 — Sabahattin (Galatasaray),

Müsabakalardan sonra mükâfatlar tevzi edilmiş ve şeref kupası, en çok müsabıkla yarışa iştirak eden Galatasaray yüzücüleri kaptanına verilmiştir. Birincilik kupası Beykozlu İbrahime merasimle ita edilmiş, on beşinciye kadar derece alan diğer sporculara da madalya dağıtılmıştır.

Bergama - Soma şosesi ne zaman yapılacak

Soma, (Hususi) — Jandarma komutanı emekliye alınarak yerine vekâleten başgedikli Asım tayin edilmiştir.

Bu sene Somanın tütünleri çok nefistir. Pamuk, zeytin mahsulü de bereketlidir.

Kazanın mühim bir derdi vardır. O da Bergama ile olan şosesinin kasaba içinden başlıyacak kısmının hâlâ yapılmamış olmasıdır.

Kırılan taşlar yol üzerinde toprakla karışacak bir hale gelmiştir. Amelei mükellefe istihdamı suretiyle kırdırılan bu taşların uzun zaman bu halde bırakılması doğru değildir. Vali vekilimiz Bay Adilin hassasiyetinden eminiz. Nazarı dikkatini celbederiz.

HİKÂYE

Billiken

— Saat sekiz buçuk. Marsel gecikti. Pistte otomobil tecrübesine gitmişti. Zavallı Suzan seni de burada beyhude yere yemeğe bekletiyoruz. Kusurumuza bakma. Birer porto daha içelim.

— Rica ederim.. benim için üzülmeyiniz..

— Bu otomobil tecrübelerinden aslâ hoşlanmıyorum. Malûm ya fabrikatörler arasında daima birtakım bahisler olur. Zaten maksatları hep rekor kırmaktır.

— Fakat otomobili kocan idare edecek değil ya., Tabiî markasını müdafaa etmek için mütehassıs bir şoför vardır.

— Evet, orası öyle, fakat ne de olsa belki o da birkaç tur yapmak ister.

— Hayır canım, merak edecek bir şey yok. Belki de fabrikaya gitmiştir. İstersen telefon edeyim?

— Teşekkür ederim. Hakikaten telefon etsek hiç de fena olmaz. Ahize yanıbaşında.

— . . . Ne haber?

— Fabrikada yok.

— Peki. Bu saatte nerede olabilir? Tecrübeler çoktan bitmiştir. Akşam oldu. Sakın bir kaza falan..

— Beyhude yere kendini üzüyorsun. Allah esirgesin!., En ufak bir kazada seni derhal haberdar ederlerdi.

— Öyle düşünme!.. Fena havadisi getirmekte kimse telâş göstermez

— Ne diye merak ediyorsun?

— Beni dinle; sen benim en samimî arkadaşımsın. Sana niçin merak ettiğimi anlatayım.

— Bir düşündüğü mü var?

— Evet. Evvelâ bir Billikenin ne olduğunu biliyor musun?

— Hayır.

— Doğru, hakkın var; daha çok gençsin. Marselle evlendiğim zamanlar Billiken gayet meşhur bir portbonördü.

Billiken gayet küçük bir statü idi. Bu statü armut suratlı, koskoca göbekli bir insanı tasvir ediyordu. O zamanlar herkesin bir Billikeni vardı. Otomobillerin radyötörlerine de bu tılsımlı uğur bebeklerinden takarlardı. O zamanlar bu bebekten bir tane Marsele hediye etmiştim. Ve bu bebeğin uğur getireceğine pek büyük bir itikadım vardı.,

— Deme!..

— Cidden Billiken Marsele çok uğurlu gitti. Vaktiyle kocam gayet müşkül vaziyetler geçirdi! Markasını piyasaya tanıttırabilmek için yarışlarda otomobilini kendi idare ederdi. Ve bu portbonörün kendisini koruduğuna inanıyordum..

— Peki bebeği şimdi taşımıyor mu?

— Her zaman yanından eksik etmezdi; ve ben de bu hususta gayet titiz davranırdım. Fakat bugün her nasılsa evde bırakmış. Şimdi niye merak ettiğimi anladın ya..

— Uğurlu bebeklere inanmak kadar bence boş şey olamaz. Çok rica ederim. Böyle şeylere inanmayınız. Sizin Billikenden sonra birçok uğur bebekleri daha çıktı. Durun size isimlerini sayayım: Nent., Rintintin ve buna benzeyen binlerce uğur bebekleri.. acaba bütün bu bebeklerin içinde en uğurlusu hangisidir?

— Bilmem,. Benim Billikene büyük bir itikadım var. Emin ol! Bu sabah şöminenin üzerinde görür görmez başımdan âdeta kaynar su boşaldı. Aksi gibi tam takılacak yerdeki halkası çıkmış. Bir aralık, şoförle bebeği göndermeği düşündüm. Fakat Marsel kızar diye korktum. Lâkin, şimdi de niçin göndermedim diye kendi kendime kızıyorum.

— Lüzumsuz düşüncelere kapılıyorsun şekerim!..

— Saat neredeyse dokuzu çalacak. Her an telefon çalacak diye titriyorum. Kapının çalınması veyahut uşağın odaya girmesi de beni o kadar korkutuyor ki.. hele polislerden.. kısaca, kara haberden korkuyorum.

— Çocuk olma.. neredeyse gelir.

— Otomobil kullanan insanların bin bir türlü tehlikeye maruz kaldıklarını sen de bilirsin. Senin de merakta olduğuna eminim. Zavallı Marselim!., Bana öyle geliyor ki, onu bir daha göremiyeceğim. Onu ne kadar sevdiğimi bilmezsin?.. Hattâ o da bilmez. Ne tuhaf değil mi Süzan., İnsan sevdiği adama ne kadar sevdiğini bir türlü söyliyemiyor.

— Sus!.. Dışarda sesler işitiyorum.

— Komiser mi geldi acaba?

— Hayır canım; kocan.

— Ah.. canım Marsel sen misin? Demindenberi seni bekliyorduk. Haydi çabuk yemeğe oturalım.

Çeviren: *Cevat Tevfik ENSON*

T. İŞ BANKASI

Küçük Tasarruf hesapları 1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER : 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet	2000 L.lık	= 2000.— Lira		8 .	250 .	= 2000.—	.
2 .	750 .	= 1500.— .		35 .	100 .	= 3500.—	.
3 .	1000 .	= 3000.— .		80 .	50 .	= 4000.—	.
4 .	500 .	= 2000.— .		300 .	20 .	= 6000.—	.

ANA — İLK — ORTA ve LİSE

Kız ve Erkek **BOGAZİÇİ LİSELERİ** Yatılı ve yatısız

Arnavutköy - Tramvay caddesi: Çiftesaraylar

Kayıd için her gün 10 dan 17 ye kadar mektebe müracaat edilebilir.

Telefon : 36 — 210

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

Gemiler için gemici ve kömürcü alınacaktır

DEVLET DENİZYOLLARI İŞLETME UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN :

Gemilerimiz için gemici ve kömürcü alınacaktır. Bunların 45 yaşından büyük olmamaları ve fili askerlik hizmetlerini yapmış bulunmaları şarttır.

Talip olanların Zat İşleri Müdürlüğü mürettebat kısmına müracaatları ilân olunur. (7133)

* * *

Ahiren İdaremize intikal eden Haliç vapurları için tanzim edilen yeni ücret tarifesi 20 Ağustos 941 tarihinden itibaren tatbik edilmeğe başlanacaktır.

Bu tarife mucibince Köprü ile iskeleler arası münasebetler dört mıntakaya ayrılmıştır. Bunlar için tesbit edilen ücretler aşağıda yazılıdır ;

Yalnız Gidiş		Gidiş - Dönüş		
Birinci Mevki Kuruş	İkinci Mevki Kuruş	Birinci Mevki Kuruş	İkinci Mevki Kuruş	
5	3	10	6	Köprü ile Birinci mıntaka yâni Yemiş ve Hal iskeleleri arası.
6	4	11	7	Köprü ile İkinci mıntaka yâni Kasımpaşa, Cibali, Ayakapı, Fener, Balat iskeleleri arası.
8	6	15	11	Köprü ile Üçüncü Mıntaka yâni Hasköy, Ayvansaray, Halıcıoğlu, Defterdar, Sütlüce, Eyüp iskeleleri arası.
10	8	18	15	Köprü ile Dördüncü mıntaka yâni Kâğıthane iskelesi arası.

Aynı mıntaka dahilindeki veya karşılıklı iskeleler arası seyahatler için birinci mevki ücreti (5), ikinci mevki ücreti (3) kuruştur.

Her mıntakada subaylardan birinci mevkide (5), erlerden ikinci mevkide (1), çocuklardan birinci mevkide (5), ikinci mevkide (3), talebelerden birinci mevkide (4), ikinci mevkide (2) kuruş ücret alınır.

Bu ücretlerde vergiler dahildir.

Ayrıca bütün mıntakalar için tenzilâtlı gidiş - dönüş ücretlerinin tutarı üzerinden onar yapraklı umuma mahsus abonman karneleri ile memurlara mahsus yüzde otuz tenzilâtlı elli yapraklı abonman karnelerinin de tarifenin tatbikına başlanacağı tarihten itibaren satışa çıkarılacağı ilân olunur (7007)

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen Harici Asker Kıtaatı İlânları

Hepsine tahmin edilen fiyatı 48.800 lira olan 20 takım seyyar sterilizasyon cihazı 15.9.941 Pazartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin 3560 lira ilk teminatlarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. Şartnamesi 244 kuruşa komisyondan alınır.

(745 — 6267)

* * *

Muhtelif nakliyat yaptırılacaktır. Tahmin bedeli 15,000 lira, ilk teminatı 1125 liradır. Pazarlıkla eksiltmesi 25.7.941 günü saat 16 da Gelibolu'da askeri şube binasında askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (935) (5571)

Beyoğlu Halk Sineması

Bugün 3 Büyük film birden:

1 — Ponpeyin son günleri.
2 — Deniz alevler içinde.
3 — Kanunsuzlar çetesi.

GÖZ MÜTEHASSISI
Kemal Tarkan

Pazardan başka, her gün ÖĞLEDEN SONRA

Taksim, Kamer Palas 1 nci kat

Telefon: 49313

Acele satılık Arsa

Kartal Maltepesinde, Kuruçeşme Mevkiinde Bağdat caddesinde 2 dakika mesafede 544 metre murabbaı arsa acele olarak satılıktır. Taliplerin Vakıt gazetesinde Adnan Evcimiğe müracaatleri.

Birinci sınıf
mütehassıs doktor
NURİ BELLER
SİNİR ve RUH HASTALIKLARI
Ankara Caddesi No. 71
Muayene saatleri: 15 ten itibaren

Çocuk Hekimi
Ahmet Akkoyunlu
Taksim Talimhane Palas No. 1 pazardan maada hergün saat 15 ten sonra. Telefon 40127

Sahibi: *ASIM US*
Basıldığı yer: *VAKIT Matbaası*
Umum neşriyatı idare eden:
Refik Ahmet Sevengil

Güzel, Sağlam ve iştahlı!

çünkü

KULLANIYOR

Çocuklarınızı küçükten SANİN diş macununu kullanmıya, SANİN diş macunu ile günde üç defa dişlerini fırçalamıya alıştırınız. Gürbüz yetişmelerini temin etmiş olursunuz.

Eczahanelerde, büyük itriyat mağazalarında bulunur.

MİLLİ PİYANGO

30. Ağustos. 1941 Zafer Bayramına Mahsus Fevkalâde
PİYANGO PLÂNI

İkramiye Adedi	İkramiye Miktarı Lira	İkramiye Tutarı Lira
1	40.000	40.000
2	10.000	20.000
4	5.000	20.000
40	2.000	80.000
40	1.000	40.000
80	500	40.000
400	100	40.000
4.000	10	40.000
80.000	2	160.000
84.567 . .	YEKÛN . .	480.000

"Vakıt" Kitabevinin yeni neşriyatından bazıları

	Fiyatı
Herkes kendi hayatını yaşar — Hikâyeler — BEKİR SITKI KUNT	50
Seni Seviyorum — Roman — BURHAN BURÇAK	50
20 Derste Gazetecilik — NEBİL ALTUĞ	25
Meclisi Meb'usan 1877 . 1293 — HAKKI TARIK US	300
Üçüncü Sultan Mehmedin Sünnet Düğünü — HİLMİ URAN	30
Kendi kendine 1000 kelime ile öğretici — Fransızca kitabı	250
Kendi kendine 1000 kelime ile öğretici — Almanca kitabı	250
Kendi kendine 1000 kelime ile öğretici — İngilizce kitabı	250
Askeri Kamus — SALÂHATTİN KİP	250
Hayat mı bu — Roman — HASAN RASİM US	50

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Bu yıl deniz lisesine kayıt ve kabul için müracaat eden okurların müsabaka sınavları 1 Eylül 941 Pazartesi günü saat 9 da İstanbul Deniz komutanlığına müracaat edeceklerin mezkûr komutanlıkta ve Mersinde Deniz Harp Okulu ve Lisesine müracaat edeceklerin de mezkûr okulda yapılacaktır. Sınava iştirak edeceklerin kurşun ve mürekkepli kalemlerile yazı lâsdiklerini beraberlerinde getirmeleri lâzımdır. (7070)

RADYOLİN
'LE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

İstanbul Belediyesi ilânları

Haseki, Cerrahpaşa, Beyoğlu ve Zührevi hastalıklar hastahaneleri Zeynepkâmil doğum evinin yıllık ihtiyacı için alınacak 74,994 kilo Karaman eti kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Beher kilosunun tahmin bedeli 56 kuruş ve ilk teminatı 3149 lira 75 kuruştur; şartnamesi Zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 2.9.941 Salı günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, 941 yılına ait Ticaret odası vesikaları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesaik ile 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encümene vermeleri lâzımdır. (7057)

* * *

Üsküdar meydanının asfalt kaplanması işi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 73248 lira 50 kuruş ve ilk teminatı ... lira 42 kuruştur. Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususi, fenni şartnameleri proje keşif hülâsasile buna müteferri diğer evrak ... kuruş mukabilinde vilâyet Nafia müdürlüğünden verilecektir. İhale ... Salı günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden sekiz gün evvel vilâyet ... Müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 941 yılına ait ... odası vesikaları imzalı şartname ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer ... ile 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encümene vermeleri lâzımdır. (7055)

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Satınalma Komisyonundan :

1 — Merkez ve mülhakat müstahdemini için açık eksiltme ile ... sine tevfikan kumaşı dairemizden verilmek üzere (162) takım ... kasket diktirilecektir.

Bilcümle dikiş harcı dikiciye ait olmak şartile beher takımın ... tahmin bedeli 12 liradan 1944 liradır.

2 — Bu eksiltmeye ait şartnameler merkezimiz Levazımından parasız alınır.

3 — Eksiltme 19 Ağustos 1941 Salı günü saat 15,5 de Galatada ... mustafapaşa sokağında mezkûr merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat parası 145 lira 80 kuruştur.

5 — Bu işe gireceklerin 1941 senesi Ticaret Odası vesikasını göstermeleri ve terzi olmaları şarttır. (6577)

İstanbul Deniz Komutanlığından:

Derincede bulunan bir deniz teşekkülünde muamele memuru ... linde ücretle istihdam edilmek üzere bir memura ihtiyaç vardır.

1 — Lise mezunu ve ihtiyat subay olması.

2 — 30 yaşından yukarı olmaması,

3 — Sıhhi vaziyetinin sağlam olması "Derincede çalışabilecek vaziyette bulunması"

4 — Yazı, evrak, dosya ve hesap işlerinde bilgili olması,

5 — Plân çizmeye kabiliyetli olması,

6 — Kanunen lâzım gelen diğer şartları haiz bulunması,

Yukarıdaki şartları haiz bulunacak isteklilerin bir dilekçe ile İstanbul Deniz Komutanlığına müracaatları. (6871)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (15.950) lira olan Manyatolu telefon ve Santral ... 2.10.1941 Perşembe günü saat 15 30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1.196,25) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14.30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (7020)

Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası.

Şube ve Ajans adedi: 265.

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

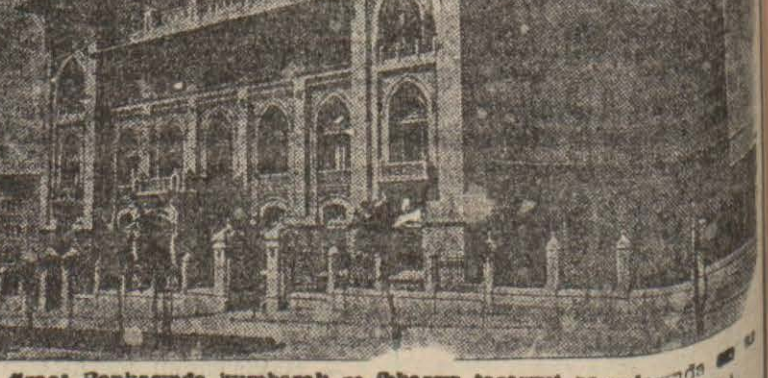

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 aded	1,000 liralık	4,000 lira		100 aded	50 liralık	5,000 lira	
4 .	500 .	2,000 .		120 .	40 .	4,800 .	
4 .	250 .	1,000 .		160 .	20 .	3,200 .	
40 .	100 .	4,000 .					

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Keşideler: 11 Mart. 11 Haziran 11 Eylül 11 Birincikânun tarihlerinde yapılır.